

GRADISOV VESTNIK

Leto XXX

Ljubljana, 11. marec 1988

Številka 358

Zaključni račun – Gradis v letu 1987

Zaostreni pogoji vplivali na poslovne rezultate

V letu 1987 se je še dodatno zaostriло težko stanje tako v slovenskem gospodarstvu, kot tudi v gradbeništvu. Pogoji gospodarjenja se kažejo tudi v Gradisovih poslovnih rezultatih. Minulo leto je prineslo vrsto novih predpisov, zakonov in določil, kar se je vse odražalo v gospodarjenju in poslovanju ter se ob zaključku poslovnega leta izkaže v bilanci poslovanja, kot boljši ali slabši uspeh.

Zaradi sprememb v obračunskem sistemu, ki so bile v Gradisovem vestniku sproti objavljene, je delno otežkočena primerjava pomembnejših ekonomskih kategorij (stroški, dohodek) z letom 1986, zato je v nadaljevanju tega zapisa ta primerjava včasih izpuščena.

Sedaj nam še niso znani rezultati poslovanja sorodnih gradbeniških podjetij, niti celotne dejavnosti, tako da je zelo težko reči kakšni so naši rezultati ali smo v poprečju – oziroma koliko se oddaljujemo od poprečja? Z ozirom na cilje zastavljene v gospodarskem načrtu za leto 1987, z dejanskimi rezultati ne moremo biti zadovoljni.

Presegli smo s planom zastavljeni obseg del, zaostali pa smo pri dohodku in še bolj pri akumulaciji. Dve temeljni organizaciji sta poslovno leto zaključili z izgubo. V tozdu Kovinski obrati Maribor so izkazali izgubo v višini 1526 milijonov dinarjev in so jo pokrili v breme revalorizacijskih odhodkov; v tozdu Kovinski obrati Ljubljana bodo del izgube v skupni višini 2435 milijonov dinarjev pokrili v breme revalorizacijskih odhodkov, nepokrito pa je ostalo 414 milijonov dinarjev in bodo v tozdu Kovinski obrati Ljubljana s sanacijskim programom določili kako se bo ta izguba pokrila, ter tudi kako se bo nadalje odvijalo poslovanje v tej temeljni organizaciji.

Tri temeljne organizacije, GE Maribor, GE Koper in LIO Škofja Loka pa bodo morale sprejeti do konca meseca aprila program ukrepov za odstranitev vzrokov za mot-

nje v poslovanju. Naštete temeljne organizacije niso namreč zagotovile minimalne akumulacije – to je 3 odstotke od poprečno uporabljenih poslovnih sredstev, s katerimi bi si zagotovile minimalni obseg sredstev za izboljšanje in razširjanje materialne osnove dela.

Zaposleni in produktivnost

V letu 1987 je bilo v Gradisu poprečno zaposlenih 7129 delavcev. To je za 3 odstotke več kot leta 1986 in 1 odstotek nad načrtovanim številom. En Gradisov delavec je v laškem letu opravil v poprečju 149 učinkovitih ur na mesec, kar je dobrih 80 odstotkov od mesečnega števila ur. Ostalih 20 odstotkov smo porabili za vse vrste nadomestil.

Naša produktivnost, ki jo izkazujejo z vrednostjo lastne proizvodnje na efektivno uro je dosegla vrednost 9771 dinarjev. Nominalno se nam je produktivnost povečala za 130 odstotkov, to je prav toliko, kot je ugotovljen porast cen (inflacija) za leto 1987. To pomeni, da smo realno naredili toliko kot leta 1986.

Obračunali smo 125 milijard dinarjev lastne proizvodnje. Kooperanti so za nas naredili za 24 milijard dinarjev, obrtniki pa za 38 milijard, tako da je bila vrednost proizvodnje Gradisa 187 milijard dinarjev. Delež kooperantov in obrtnikov v vrednosti proizvodnje se je v letu 1987 zmanjšal in je znašal 33 odstotkov, medtem ko je bil leta 1986 še 40 odstotkov.

Nadaljevanje na 3. strani

Po prekinitvi dela so se delavci zbrali pred jedilnico obrata Nizkih gradenj.

Nezadovoljstvo delavcev v gradbenih podjetjih

Stavke tudi v Gradisu

Gospodarska kriza, ki nas pesti že vrsto let in ji tudi še ni videti konca, se odraža v naglem porastu stavek – lani jih je bilo v Jugoslaviji skoraj 1700.

Glede na to, da je razen kovinsko predelovalne industrije najbolj prizadeto ravno gradbeništvu zaradi pomanjkanja (večjih) investicij in da mu že akutno primanjkuje dela, pa tudi osebni dohodki so prav na repu lestvice (poprečni osebni dohodek v Sloveniji je lani znašal 271.063 din, v gradbeništvu 247.095 din, v Gradisu pa 242.298 din, po podatkih ekonomskega inštituta ljubljanske Pravne fakultete pada tudi standard – novembra lani so bili realni osebni dohodki v Sloveniji za 7,5 odstotkov nižji kot poprečni OD v letu 1986) je pravzaprav kar čudno, da ni stavkovni val zajel gradbenih podjetij že prej.

Če smo za stavko v GE Ravne v lanskem decembru še lahko trdili, da je posledica stavke v železarni Ravne, tega za prekinitve dela v GE Nizke gradnje in v Obratu gradbenih polizdelkov ne moremo več reči. Resda so bili »vzori« ali pobude verjetno tudi v stavki v SCT in v GP Grosuplje, vendar so bile med zahtevami stavekajočih gradisovcev tudi take, ki so že vrsto let klicale po rešitvi in takšne, da je delavcem v trenutku »zavrelo« – to je bila posledica plačilne liste za mesec januar, ki je bila povod in najvažnejši dejavnik nezadovoljstva.

M. M.

26. zimske športne igre gradbenikov

Zmaga Gradisa

Naši športniki so tudi na letošnjih zimskih igrah nadaljevali s tradicijo dobrih nastopov. Letos so bili celo tako uspešni, da so osvojili prvo mesto, tako v veleslalomu, kot v tekah in v skupni razvrstitvi.

Več o zimskih igrah gradbenikov lahko preberete na 14. strani. Začela pa se bodo tudi predtekmovanja 37. letnih iger gradbenih delavcev Slovenije. Prvi bodo nastopili šahisti – 26. marca.

Skupna seja konference OO ZS in konference
OO ZK Gradisa

Poslovanje in stavke

Zaostrene ekonomske razmere za poslovanje organizacij združenega dela, še posebej v gradbeništvu, rast cen in pritisk na življenjski standard in socialno varnost zaposlenih, ki se odražajo skozi vse pogostejše stavke gradbenikov, niso obšle niti Gradisa in so narekivale takojšnje ukrepanje. Tako so se 7. marca sestali na skupni seji delegati obeh Gradisovih konferenc – sindikalne in partijske. Na dnevnem redu sta bili le dve točki – rezultati poslovanja v letu 1987 in problematika osebnih dohodkov tudi z vidika vpliva na prekinitve dela.

Informacijo o poslovanju v lanskem letu je podal podpredsednik poslovnega odbora za finančno področje Gradisa **Karel Schwarzbartl**. Poslovne rezultate objavlja mo v posebnem prispevku.

Tone Zaletelj, podpredsednik poslovnega odbora za gradbeno dejavnost je govoril o angažiranosti za letošnje leto. Gradis je planiral realizacijo v višini 380 milijard dinarjev, vendar bo doseganje tega cilja izredno težavno, saj vemo, da na tržišču ni dela dovolj. Pred desetimi leti smo za investicije namenjali tudi do 40 odstotkov narodnega dohodka, sedaj pa samo nekaj manj kot 20 odstotkov.

Kljub temu je Gradis od leta 1981 do lani večal svoj delež v slovenskem in jugoslovanskem gradbeništvu. Ta delež je v Sloveniji leta 1981 znašal 11 odstotkov, lani pa 17 odstotkov. Za letos so napovedi precej slabe, kot spodbudne. Gradisovi tozdi so angažirani zelo različno – od kritičnih 9 odstotkov, do nekoli-ko bolj spodbudnih skoraj 50 odstotkov, vendar tudi ta podatek izgubi na teži ob dejstvu, da je v tem relativno ugodnem odstotku kar precej del, ki jih bodo opravili naši kooperanti in podizvajalci. Zato bo potrebno veliko naporov vseh, da bomo pridobili dovolj dela za naš 7000-članski kolektiv, ki je po številu delavcev zopet največji v Sloveniji.

Še najbolj zaskrbljujoče je to, da na mizah projektantov ni novih načrtov za objekte, kar pomeni, da jih tudi za gradbenike ne bo, in ne samo letos, temveč jih ne bo še nekaj let. Ves ta čas pa bo gradbeništvu tonilo vse globlje v težave in v revščino.

Neizpodbitna je resnica, da je gradbenikov preveč, in da se zato vsi krčevito borijo za vsak objekt. Prihaja do neloyalne konkurence, kar koristijo investitorji ter od izvajalcev zahtevajo vse več bonitet v obliki kreditiranja, tudi do 30 odstotkov, sovlaganja, fiksnih cen itd. Zato so pogosto dela prevzeta pod realno ceno, kar gre v breme nizkih osebnih dohodkov gradbenega de-

• Osebni dohodki gradbenih delavcev so med najnižjimi v Sloveniji, so na predzadnjem mestu med vsemi panogami in dejavnostmi. Po podatkih, ki jih je Splošnem združenju gradbeništvu in industrije gradbenega materiala, poslalo trinajst slovenskih gradbenih delovnih organizacij, imajo najvišje osebne dohodke v Kogradu (269.161 din), na drugem mestu je Gorica, na tretjem Stavbar, četrti je Gradis... enajsti SCT, dvanajsto Grosuplje in trinajsti Ingrad z 206.500 dinarjev mesečnega OD na zaposlenega v lanskem letu.

lavca in v škodo njegovega osebnega in družbenega standarda.

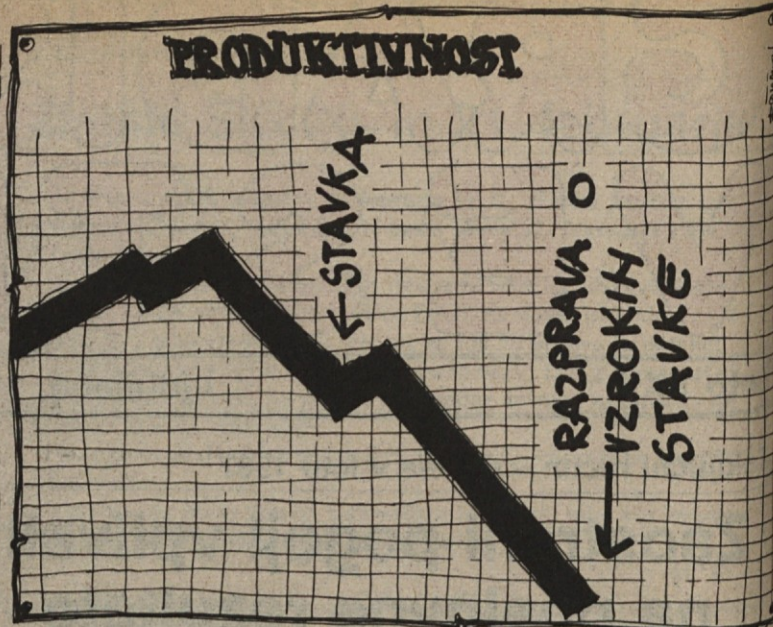
Delegati so v razpravi spregovorili tudi o problematiki v lastnih tozdih ter sprožili vprašanje likvidnosti Gradisa v nekaj zadnjih mesecih in kaj bo v prihodnje. Od direktorice Interne banke Angele Kavčič smo slišali, da je položaj resnično kritičen, da se je Gradis srečal z likvidnostnimi težavami ob koncu lanskega leta, tako da je bilo treba za osebne dohodke najemati tudi posojila.

Nič bolje ni letos. Odlivi so še vedno močnejši od prilivov. S finančnega stališča je to eden težjih trenutkov Gradisa, ki pa se ponavlja vsako leto ob tem času, ko zapadejo obveznosti po zaključnem računu in je v gradbeništvu mrtva sezona. V letošnjem letu je ta problem še izrazitejši.

Na skupni seji so spregovorili tudi o stvarkah na Ravnah, v Mariboru in ljubljanskem Obratu gradbenih polizdelkov. Opozorili so na težak socialni položaj zaposlenih v gradbeništvu.

Seje so se udeležili tudi **Franč Berginc**, predsednik in **Jernej Jeršan**, sekretar Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije in **Ivan Lukman**, podpredsednik občinskega sindikalnega sveta Ljubljana Moste-Polje.

C. P.

Da bi odpravili vzroke za stavke, so na seji sprejeli izhodišča za aktivnosti sindikata in sicer v dveh smereh:

1. V delovni organizaciji:

- da se zagotovi nivo osebnih dohodkov, ki bo zagotavljal socialno varnost delavcev in njihovih družin. V ta namen bomo zahtevali:
 - da se pripravi primerjalna analiza osebnih dohodkov v DO
 - da se oceni upravičenost (pre)velikih razlik v izplačilih osebnih dohodkov med tozdi in DS
 - da se oceni (ne)ustreznost internih meril, ki take razlike omogočajo
 - da se analizirajo merila za ugotavljanje učinka posameznih delavcev
- da se zagotovi družbeno dogovorjen nivo družbenega standarda. V tej smeri bomo zahtevali:
 - da se pripravi kratek prerez stanja ter ugotovi nerešene probleme, ki negativno vplivajo na razpoloženje delavcev ter so na ta način tudi eden od vzrokov za stavke,
 - da se pripravi realen program postopnega reševanja teh vprašanj (nastanitev, prehrana...),
 - da se analizira problematika terenskega dodatka ter pripravijo predlogi za razreševanje prisotnih nasprotij in nedoslednosti iz tega naslova.

2. V okviru panoge in širše:

- da se v panogi dogovori nivo osebnih dohodkov – minimalni
- da se vzpostavi sistem družbene kontrole pri zbiranju ponudb za izvajanje investicijskih (gradbenih) del ter da se v ponudbenih cenah zagotovi takšen delež osebnih dohodkov, da bo dosežen minimalen nivo osebnih dohodkov v organizacijah združenega dela
- da se družbeno onemogoči obstoj organizacij združenega dela, ki bodo zniževale ponudbene cene na račun osebnih dohodkov,
- da se opravijo primerjalne analize osebnih dohodkov v panogi (graditeljstva) po podskupinah dejavnosti in enakih osnovah kot za DO Gradis (točka 1)
- da se začne aktivnost za čimprejšnjo odpravo nereda na področju osebnih dohodkov, ki je glavni vzrok za stavke, ki jih z ohranjenjem sedanjega stanja ne bomo odpravili (s stavkovnimi pravili pa najmanj)
- da se v republiki določi razmerje najvišjih in najnižjih osebnih dohodkov v moralno razumnih mejah.

Nadaljevanje s 1. strani

Zaostreni pogoji vplivali na poslovne rezultate

V letu 1987 je znašal **celotni prihodek Gradisa 187 milijard dinarjev** in se je v primerjavi z letom 1986 nominalno povečal za 106 odstotkov ter za 11 odstotkov presegal načrtovanega.

Porabljena sredstva in ekonomičnost poslovanja

Lani so porabljena sredstva dosegla vrednost skoraj 143 milijard dinarjev, kar je dobrih 76 odstotkov celotnega prihodka. Primerjava teh sredstev z letom 1986 ni realna zaradi novega obračunskega zakona, ki v porabljena sredstva všteva tudi stroške revalorizacije. V primerjavi s tričetrletnim obračunom pa vidimo, da se nam je v zadnjih treh mesecih leta 1987 ekonomičnost poslabšala, saj nam je padla od 1,33 na 1,31.

Sestavni del porabljenih sredstev so predvsem **materialni stroški v višini 125 milijard dinarjev** ali 87 od-

stotkov porabljenih sredstev in amortizacija v skupnem znesku skoraj 6 milijard dinarjev, kar pomeni 4 odstotke porabljenih sredstev. Tudi amortizacija se mora revalorizirati – to predstavlja 2,5 milijarde dinarjev ali kar 42 odstotkov od celotno izkazane amortizacije.

Uspeh – dohodek, čisti dohodek

V letu 1987 znaša doseženi dohodek v Gradisu 44 milijard dinarjev, kar je 6 odstotkov manj kot smo načrtovali. Obveznosti iz dohodka so bile velike, saj so znašale kar 32,5 odstotkov od doseženega dohodka in so se povečale za 139 odstotkov.

Po odbitku obveznosti nam je ostal **čisti dohodek v višini skoraj 30 milijard dinarjev**. Ta čisti dohodek smo dokončno razporedili takole v milijonih dinarjev:

	Leto 1986		GN 1987		Leto 1987		indeks	
							87:86	87:GN 87
Cisti dohodek	17.836	100%	33.985	100%	29.947	100%	168	88
Osební dohodek	13.148	74%	27.154	80%	28.442	95%	216	105
Stanov. gradnja	876	5%	1.163	3%	1.174	4%	134	101
Skupna poraba	993	6%	1.553	5%	959	3%	97	62
Poslovní sklad	1.857	10%	2.304	7%	1.902	6%	102	83
Rezervni sklad	963	5%	1.810	5%	1.430	5%	49	79
Izguba	-	-	-	-	-3.961	-13%	-	-

Prikazana izguba skoraj 4 milijard dinarjev je nastala v dveh temeljnih organizacijah. Kako se bo pokrila je razloženo že v uvodu. V primeru izgube govorimo o doseženem čistem dohodku in razporejenem čistem dohodku. Razlika med njima se prikaže kot ugotovljena izguba.

Osební dohodki in skupna poraba

Gibanje osebnih dohodkov je bilo v letu 1987 dokaj strogo omejeno in tudi »nadzorovano«. V prvi polovici leta smo imeli interventni zakon, nato smo sprejeli družbeni dogovor ter uskladili naše samoupravne akte v tistih poglavjih, ki obravnavajo razporejanje dohodka in deležev osebnih dohodkov.

Kot je razvidno iz preglednice se je masa za osebne dohodke povečala za 116 odstotkov, kar pomeni precej večje povečanje kot se je povečal dohodek. Delež osebnih dohodkov v dohodku je bil 64 odstotkov – načrtovali smo 57,5 odstotka. Za neto osebne dohodke smo v letu 1987 izplačali 20,5 milijarde dinarjev, kar je za 117 odstotka več kot leto poprej.

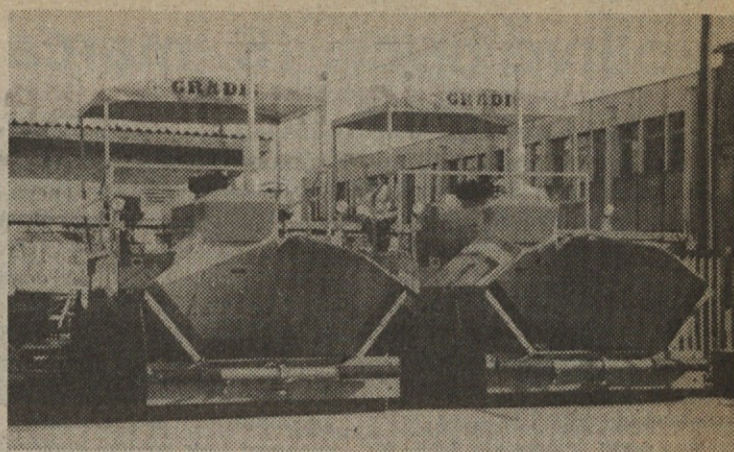
Poprečni osebni dohodek na zaposlenega je znašal v lanskem letu 242.298 dinarjev, kar je za 109 odstotkov več kot leta 1986. Takrat je znašal poprečni osebni dohodek v Gradisu 116.129 dinarjev.

Za poprečne osebne dohodke na delavca imamo že nekaj primerjalnih podatkov, ki jih je objavil Zavod za statistiko SRS in si jih poglejmo:

	OD na delavca	Nivo	Ind: povečanja 87/86
Gradis	242.298,-	100%	209
Podskupina visoke gradnje	230.159,-	95%	
Gradbeništvo SRS	247.095,-	102%	216
Gospodarstvo SRS	261.634,-	108%	220

Življenjski stroški so se po podatkih Zavoda za statistiko v obdobju

enega leta povečali za skoraj 132 odstotkov, kar pomeni, da so se re-

Veliki finišeji so že pripravljene za izvoz v Sovjetsko zvezo.

Kovinski obrati Maribor so sklenili ugoden posel

Finišeji za Sovjetsko zvezo

Kovinskim obratom v Mariboru se po težavah v lanskem letu letos le obetajo boljše perspektive. Sklenili so namreč pogodbo za izvoz 25 velikih finišejev v Sovjetsko zvezo v obliki kooperantskega posla v vrednosti 3,49 milijonov klirinških dolarjev, kar pomeni okoli 30 odstotkov letne vrednosti proizvodnje KO Maribor. Ta pogodba ni pomembna le za Gradis, apak tudi za Slovenijo, saj odpira širše možnosti za prodor na prostrani sovjetski trg.

Nastajajo pa težave pri pridobivanju soglasij za realizacijo kompenzacijskega posla s strani nekaterih jugoslovanskih delovnih organizacij, vendar zasluži prizadevanje Kovinskih obratov vso podporo, saj bi bilo potrebno pri pridobivanju takih soglasij upoštevati tudi kvaliteto kompenzacijskega posla.

Pri izvozu finišejev gre za plasma izdelkov višje stopnje obdelave, kar pomeni tudi izvoz znanja, ne le materiala. Izvoz je ugoden še posebej zato, ker kompenzacijski posel ne ogroža direktno jugoslovanskih proizvajalcev.

Sredi februarja so se člani vodstva KO Maribor in DO Gradisa pogovarjali o sodelovanju pri proizvodnji finišejev tudi z renomiranim zahodnonemškim partnerjem. Razgovori potekajo še sedaj, sklepe pa pričakujejo še v tem mesecu.

M. M.

alni-osebni dohodki znižali. V Gradisu so realno manjši za 10 odstotkov, v gradbeništvo Slovenije za 7 odstotkov in v gospodarstvu SRS za 5 odstotkov.

Kljub temu, da z osebnimi dohodki nekoliko zaostajamo za poprečjem gradbeništva, pa smo glede na ustvarjeni dohodek za osebne dohodke razporedili nekaj več kot bi smeli po določenih družbenega dogovora.

Za skupno porabo smo ob zaključnem računu razporedili le 959 milijonov dinarjev. Najnovejša določila dopuščajo možnost, da se sredstva za namene skupne porabe lahko oblikujejo iz tekočega leta. To pomeni, da bo morala temeljna organizacija v letu 1988 ustvariti toliko dohodka, da si bo zagotovila tudi še manjkajoča sredstva za skupno porabo.

Akumulacija

Akumulacijo tvorijo sredstva poslovnega in rezervnega sklada. V letu 1987 smo za akumulacijo razdelili 3,3 milijarde dinarjev. Ta znesek predstavlja 7,5 odstotka v dohodku; načrtovali smo, da bomo dosegli 8,7 odstotka. Tega odstotka zaradi težav v nekaterih temeljnih organizacijah nismo mogli doseči.

Po določenih naših samoupravnih aktov moramo zagotoviti vsaj minimalno akumulacijo v višini 3 odstotkov od poprečno porabljenih poslovnih sredstev. V letu 1987 so znašala ta sredstva skoraj 78 milijard dinarjev in tri odstotke od tega zneska pomeni 2,3 milijarde dinarjev za minimalno akumulacijo. Za akumulacijo smo pa namenili dobrih 42 odstotkov več.

Z. Vehovec

14. redna seja delavskega sveta Gradisa

Volitve bodo 15. marca

Februarska seja delavskega sveta Gradisa je bila posvečena razpisu volitev v samoupravne organe delovne organizacije, devetmesečnim finančnim rezultatom delovnih enot v tujini, predstavitvi ukrepov za izboljšanje poslovanja Gradisa, sanaciji Kovinskih obratov Ljubljana in potrjevanju poročil inventurnih komisij.

Delavski svet Gradisa bo v naslednjem mandatnem obdobju imel enega delegata več, in sicer 52 delegatov. Do povečanja je prišlo v Gradbeni operativi Ljubljana, ki sedaj ima osem delegatskih mest, sedem jih ima GE Maribor, po štiri GE Celje, GE Jesenice, GE Nizke gradnje Maribor in SPO, tri delegate ima tozdr GE Ravne na Koroškem, po dva GE Gradnje Ptuj, GE Koper, Kovinski obrati Ljubljana, Kovinski obrati Maribor, LIO Škofja Loka in OGP, po enega pa ljubljanski in mariborski Biro, Inženiring, DSSS, Uprava delavskih domov in Interna banka.

Na vsakih začelih 150 volilnih upravičencev se izvoli po en delegat. Delegates se voli za mandatno dobo dveh let.

Volili bomo tudi delegate v odbor samoupravne delavske kontrole, v kateri ima vsak tozdr in delovna skupnost po enega delegata. Tudi mandatna doba teh delegatov je dve leti.

Neposredne volitve bodo 15. marca, vodile pa jih bodo volilne komisije v vsakem tozdu in delovni skupnosti posebej. Skladno z našimi samoupravnimi akti je delavski svet imenoval tudi volilno komisijo na ravni delovne organizacije. Predsednik te komisije je Janez Ferlinc, člana pa sta Milan Marčič in Marija Tekavec.

Delegati so se seznanili s programom ukrepov za izboljšanje poslovanja Gradisa in s postopkom za sanacijo tozda Kovinski obrati Ljubljana.

Poročila so podale inventurne komisije in sicer: inventurna komisija za popis materiala, surovin in drobnega inventarja v Centralnem skladišču, komisija za popis terjatev, obveznosti ter drugih vrednostnih papirjev, inventurna komisija za popis kadrovskih stanovanj in inventurna komisija za popis virov in sredstev v Gradisovih počitniških domovih.

C. P.

Predstavniki iz Sovjetske Zveze tovariši Akimov, Černišev in Rezin so z zanimanjem poslušali kratko predstavitev DO, ki jo je v prevodu posredoval tov. Dordević, podal pa predsednik PO DO Franc Kositer.

Na obisku delegacija iz SZ

Razgovor o sodelovanju

V začetku marca se je mudila v naši delovni organizaciji delegacija iz Sovjetske zveze, ki je prišla na razgovore o možnem sodelovanju s področja gradbene operative ter nabave specialnih strojev in opreme za gradbeništvo.

Delegacijo, v kateri so bili tovariši Rezin, Černišev in Akimov, je sprejel predsednik PD DO Gradisa Franc Kositer in jim v kratkem nagovoru predstavil našo delovno organizacijo.

V nadaljevanju so si predstavniki iz Sovjetske zveze z zanimanjem ogledali tudi video kaseto o dejavnosti Gradisa, nato pa so obiskali še nekaj gradbišč.

M. Krnc

12. redna seja odbora za načrtovanje – Največ o Inženiringu

Potrjeni osnutki gospodarskih načrtov

Člani odbora za načrtovanje in razporejanje dohodka so na svoji redni seja 12. februarja največ pozornosti namenili gospodarskima načrtoma tozda Inženiring in Delovne skupnosti skupnih služb – kot vsako leto ob tem času. Razprava je predvsem pokazala, da v Gradisu še vedno ni enotnih stališč o pomenu, vlogi in delu Inženiringa. Nekaj manj razhajanj pa je bilo v razpravi o DSSS.

Pripombe tozdov na osnutek gospodarskega načrta Inženiringa za leto 1988 so bile zelo različne, v njih in v razpravi pa je bilo največ govora o previsokih stroških za delo Inženiringa iz naslova storitev delovni organizaciji.

O predstavnstvu v Beogradu, sredstva zanj gredo iz naslova storitev DO, je KPO mnenja, da ga nujno potrebujemo. V Sloveniji primanjkuje dela, če pa se hočemo močneje angažirati v drugih republikah in v tujini, kar je tudi strateški cilj Gradisa, moramo biti prisotni v Beogradu. To je nujno tudi zaradi sicer nezaželene, vendar vse bolj prisotne težnje po centralizaciji v Jugoslaviji in koncentraciji politične in ekonomske moči v Beogradu.

Stališča tozdov so bila bolj raznolika, najbolj kritični in radikalni pa so v Gradbeni enoti Maribor. Ugotavljajo, da sicer potrebujejo dejavnosti s področja inženiringa, vendar ga želijo v drugačni organizacijski obliki in v izboljšani kadrovski zasledbi.

Delegati v odboru za načrtovanje so se dogovorili za nov sistem poslovanja Inženiringa, tako da se bo po prvem aprilu koriščenje sredstev za storitve DO izvajalo iz sredstev, združenih na nivoju delovne organizacije. Sredstva za te naloge pa so zmanjšali od 1,5 na 1,3 milijarde din. Predlog gospodarskega načrta Inženiringa je odbor zatem predlagal v sprejem delavskemu svetu Inženiringa.

V skladu s osnovami gospodarskega načrta delovne organizacije, ki predvideva 5 odstotno zmanjšanje režije, je v predlogu GN 88 DSSS predvideno zmanjšanje števila zaposlenih v delovni skupnosti za omenjeni odstotek, ker se cela smatra za režijo. To pa lahko povzroči težave pri njenem delu, je bilo rečeno v razpravi, posebej še zato, ker zaradi nizkih osebnih dohodkov odhajajo delavci iz DSSS v tozde, kjer so dohodki višji.

Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije je dal odbor za načrtovanje osnutek GN 88 delovne organizacije v razpravo delavskim svetom tozdov in delovnih skupnosti. Ker še sedaj ni znana slovenska resolucija in družbeni dogovor, je osnutek narejen na osnovi lanskoletnih predpisov in ga bo potrebno po periodičnem obračunu dopolniti na podlagi novih predpisov.

Odbor za načrtovanje je sprejel tudi sklep, da naj Kadrovska socialna

služba DSSS do prihodnje seje odbora predlaga skupino strokovnjakov, ki bi pripravili analizo o možnosti zvišanja akontacijske vrednosti točke, ker strokovnjaki odhajajo iz Gradisa, nizke osnove osebnih dohodkov pa niso privlačne za delavce.

• Prvega februarja smo v Gradisu prešli na neto akontacijsko vrednost točke, ker je pri sedanjem načinu obračunavanja osebnih dohodkov prihajalo do razlik v izplačilih glede na stalno prebivališče delavca, ker imajo občine in republike različne prispevne stopnje. Z neto AVT bo ta razlika odpravljena. Odbor je tudi potrdil predlog direktorske konference, da se s 1. februarjem poveča neto AVT za 30 odstotkov, s 4,20 din na 5,50 din.

S tem prehodom je prav tako usklajen sistem bruto OD z veljavno zakonodajo, kot tudi z našimi termimi akti.

Poslovno tehnično sodelovanje Rika in Gradisa

Delo za KO Ljubljana

Za Kovinske obrate Ljubljana je bilo lansko leto poslovno neuspešno, saj po zaključnem računu izkazujejo izgubo v višini 2,435 milijarde din. Večino jo bodo pokrili sami z revalorizacijskimi odhodki, nepokrite pa bo ostalo 414 milijonov din. Zaradi tega so od 29. februarja tudi uradno v sanacijskem postopku.

Zato so v Kovinskih obratih na zboru delavcev sprejeli sklep o uvedbi sanacijskega postopka, ko lo bili znani vsi podatki. Hkrati pa se izvajajo vse aktivnosti v zvezi s sanacijskim programom, kot to določa zakon o sanaciji.

Za čim hitrejšo in čim bolj učinkovito reševanje težkega položaja Kovinskih obratov se zavzemajo tudi člani izvršnega sveta občine Ljubljana Moste-Polje, saj je omenjeni tozid edini izgubaš v občini. Zato podpirajo zamisel o sodelovanju Rika in Kovinskih obratov na način, ki bi bil sprejemljiv za obe strani in ki bi čimprej zagotovil socialno varnost delavcev KO. Skupen proizvodni program mora biti seveda ekonomsko upravičen, vendar menijo, da je komunalni program Rika dovolj perspektiven, da bi ob delni ohranitvi sedanje proizvodnje v Kovinskih obratih zagotavljal delo tudi našim delavcem.

Dokončna oblika sodelovanja še ni znana, vendar se vodstvo Gradisa znatnokrat še ne zavzema za odcepitev Kovinskih obratov in za njihovo skupno proizvodnjo z združevanjem dela in sredstev za pridobivanje skupnega prihodka tako da sedaj potekajo razgovori v teh okvirih.

Za trenutno reševanje zasedenosti z delom Riko že ponuja Kovinski obrat devet možnih programov – od obdelave posameznih sklopov do izdelave kompletnih izdelkov. Če bo dogovor o teh pro-

gramih uspel – predvsem s stališča stroškov – bi lahko v obratih pričeli delati nove izdelke že konec marca letos.

Celotna vrednost paketa, ki ga ponuja Riko oziroma njegov tozid Komunalna oprema, je med 1 in 1,5 milijarde din v letu 1988. To bi pomenilo za KO Ljubljana približno 15 odstotkov potrebne letne proizvodnje, s tem, da ta ponudba pomeni šele začetek sodelovanja.

Najtežje vprašanje pa ostaja pri takem sodelovanju še odprto – to so težave z likvidnostjo in krediti, oziroma velikimi obrestmi na kredite, čeprav od julija lani v KO ne najemajo več novih posojil.

V 60. dneh po sprejetju zaključnega računa pa mora biti vse jasno in dorečeno – tako določa zakon o sanaciji. Poročilo o vzrokih stanja mora biti narejeno do 20. marca, poročilo o odgovornosti in sprejetih ukrepih za sanacijo – tokrat dokončnih – pa mora biti narejeno do konca aprila.

Do pokritja izgube bodo problematiko izplačil osebnih dohodkov v KO Ljubljana reševali v smislu zakonskih predpisov in dogovorov v okviru delovne organizacije glede na interne akte Gradisa.

● **K naporom za rešitev težkega položaja so se bolj aktivno kot doslej vključili tudi delavci Kovinskih obratov, ki jim še zdaleč ni vseeno, kaj bo z obrati, njihovimi delovnimi mesti in seveda z osebnimi dohodki. Zato so zahtevali sklic več informativnih zborov, kjer so zahtevali od vodstva tozida in delovne organizacije, da jim dajo natančne informacije o poteku razreševanja položaja.**

Skratka, zahtevali so, da se jim nalije čistega vina, ker so bili prepričani, da se zadeve urejajo mimo njih, da o njih odloča le peščica vodilnih, da Gradis bolj zanima usoda proizvodnih objektov in premalo socialna varnost delavcev, da se nekateri še vedno ne zavedajo resnosti položaja itd.

Informativni zbor delavcev 22. februarja – zaskrbljenost nad usodo Kovinskih obratov Ljubljana.

Milan Lojavec, VK kovinostrugar, član delavskega sveta tozda, pri Gradisu je že 33. leto, je med drugimi povedal: »Zelo žalostno je, da so se pristojni šele sedaj pričeli ukvarjati z KO, ko je situacija že tako kritična. Še vedno pa smo v teh težkih trenutkih prepuščeni predvsem sami sebi. V Gradisu za nas ni pravega razumevanja, solidarnost med tozdi pa je zatajila.

V našem kolektivu je še vedno mnogo ljudi, ki so dolga leta žrtvovali svoje zdravje za dobro Gradisa in za boljšo prihodnost, zaupali so v to naše vodstvo in v našo skupnost. Sedaj pa so razočarani, kajti od vseh tistih samoupravnih pravic in obljub je ostalo tako bore malo, da sedaj še to ne vemo, kako bomo preživel.

M. M.

Vselitev bo čez dva meseca

Prostori za LIP Bled

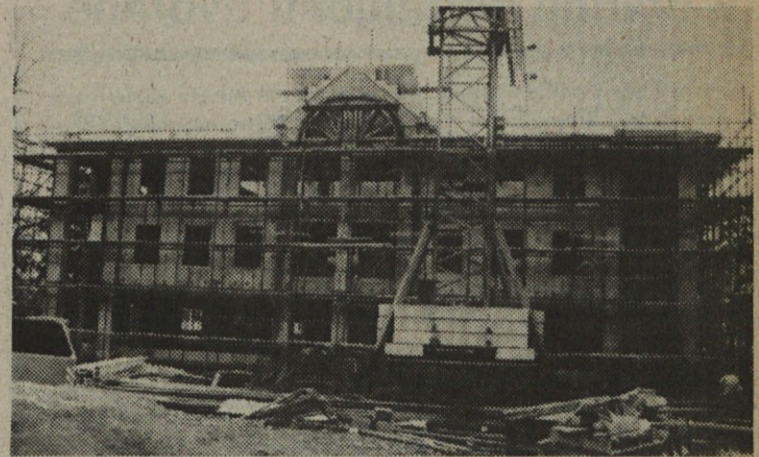
V Bobnu pred Bledom gradijo delavci jeseniškega Gradisa center za inženiring in marketing LIP Bled. Z deli so pričeli avgusta lani, center pa bo zgrajen ter opremljen in vseljen maja letos. Vrednost opravljenih del znaša 1,7 milijarde dinarjev.

Objekt ima tlorisne izmere približno 30 x 30 metrov, sestavljajo pa ga klet, pritličje in dve etaži, s skupno površino 2600 kvadratnih metrov. V njem bo prodajni in demonstracijski center Lipa, kjer bodo razstavljali in prodajali vse njihove izdelke.

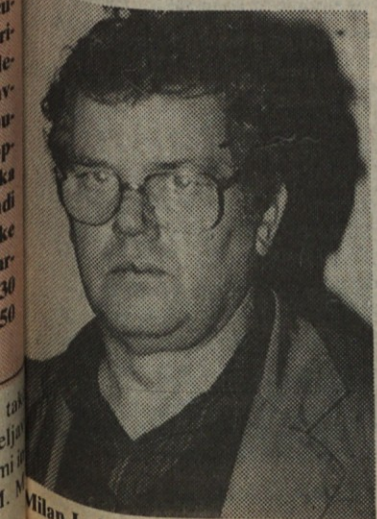
V novo stavbo se bodo preselili delavci prodajnega oddelka, razvojne službe, projektive in prodaja opreme. Načrte za gradnjo so naredili na Zavodu za urbanizem Bled, glavni projektant pa je bil arhitekt Rado Jemc.

Objekt naj bi predali namenu ob 35-letnici Lipa Bled, to pa je maja letos.

C. P.

V manj kot desetih mesecih bodo delavci tozda GE Jesenice zgradili Lipov center za inženiring in marketing.

Milan Lojavec

4. seja odbora za investicije

Je odbor sam sebi namen?

Vprašanje, ki smo ga izpostavili v naslovu, si že nekaj časa zastavljajo tudi člani odbora na svojih sejah. Ugotavljajo namreč, da gredo posamezne nabave mimo njih, da je tako imenovana Investicijska skupina, sestavljena iz strokovnjakov in ki naj bi jim bila v pomoč, razpadla, ugotavljajo tudi, da tozdi niti niso dolžni prijavljati odboru lastnih investicij, da je pridobilo pristojnost glede sklepanja o nabavah več drugih organov (razen delavskega sveta delovne organizacije tudi direktorska konferenca ali na primer tehnični pomočniki), vse skupaj pa je pripeljalo do tega, da na ravni delovne organizacije ne morejo več spremljati evidence investicijskih aktivnosti tozdvov v Gradisu in še manj realno ocenjevati njihove uspešnosti oziroma utemeljenosti.

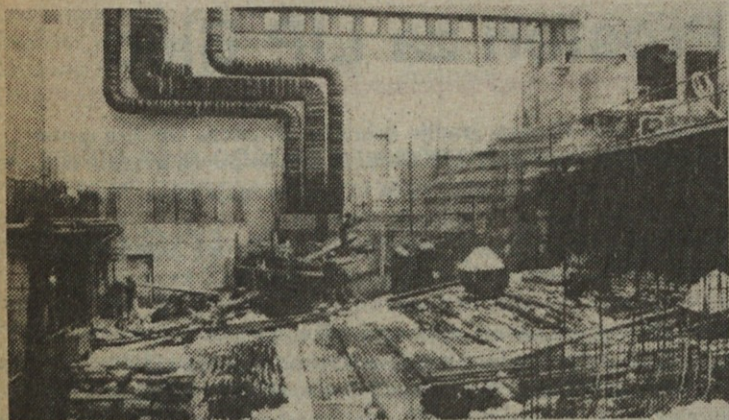
Kot izvršilni organ delavskega sveta DO so pred mesecem s pismom, ki ga je predsednik naslovil na vodstvo delovne organizacije, zaprosili za pomoč, v nasprotnem primeru pa predlagajo, da se zasledujoč kakovost dela, organ v prihodnjem mandatu ukine. Specifična novonastala razmerja jim namreč povsem onemogočajo delo.

Na seji so znova ugotovili, da jim je ostala predvsem obveznost odločanja o naložbah v SPO, DSSS in Inženiringu, pa še to le takrat, kadar gre za združevanje sredstev. Naštete naložbe predhodno že verifi-

cira Svet skupnosti tozdvov, obravnavajo jih na sestanku tehničnih pomočnikov direktorjev tozdvov, vključene pa so tudi v letne gospodarske načrte DSSS oz. tozda Inženiring. Predstavitve vnovič še na sestanku odbora se jim zdi zgolj formalnost in še ta odveč.

Ponovno so se zavzeli, da vodstvo delovne organizacije prouči nastala razmerja in bodisi odpravi neučinkovite organe bodisi ustvari pogoje za kvalitetno delo in vlogo odbora v luči nove vloge in položaja delovne organizacije in tozdvov.

G. B.

Dvorana SNG v Mariboru že kaže prve obrise.

Slovensko narodno gledališče

V gradnji notranjosti dvorane

Gradnja nove velike dvorane Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, zahvaljujoč nekaj tudi blagi zimi, dobro napreduje. Trenutno je v gradnji notranjost dvorane in sicer izgradnja balkona, galerij in parterja.

Predvsem pri gradnji galerij je bilo veliko težav, v prvi vrsti zaradi krivin, ki so zahtevale veliko spretnosti tesarjev, železokrivcev in betonarjev. Naslednja faza, na katero se že pripravljajo, je strop nad dvorano, vidni pa so že prednji obrisi dvorane.

Trenutno je nova dvorana eno samo gradbišče, kajti to je tudi edini prostor, ki je graditeljem na razpolago. Levo in desno okoli dvorane poteka namreč normalen promet, kar je za naše gradbene razmere skoraj nemogoče. Zato daje dvorana, oziroma gradbišče videz neurejenosti, pa ne gre drugače, pravijo.

Sicer se s prostorsko stisko na gradbišču srečujejo že vsa leta obnove in gradnje, glavno pa je, da gre delo dobro od rok.

F. Š.

Zakoličba platoja tovarne stavbnega pohištva Raduša v Istoku. Na sliki z leve proti desni stojijo: figurant, Halit Kabashi, direktor geodetske uprave v Istoku, Rudi Juršek, vodja gradbišča iz tozda GE Jesenice, figurant in Bojan Jeločnik, vodja projekta v Raduši.

GE Jesenice gradi na Kosovu

Hala OGP v Istoku

V začetku februarja 1988 je Gradis tozd GE Jesenice pričel z gradbenimi deli za novo Tovarno stavbnega pohištva DO Raduška v Istoku, SAP Kosovo.

Tovarna obsega proizvodno halo in skladišče gotovih izdelkov v velikosti 6590 kvadratnih metrov, upravno zgradbo z garderobami in delavsko restavracijo 850 kvadratnih metrov, žago za razrez hlodovine 1470 kvadratnih metrov, energetski objekt s priročno mehnično delavnico, sušilnico, kompresorsko postajo in kotlovnico velikosti 1770 kvadratnih metrov ter izdelavo skladiščnih platojev za rezan les in hlodovino v površini 9000 kvadratnih metrov.

Objekti so predvideni v izvedbi armiranobetonskih montažnih konstrukcij tip Gradis - VELO, ki jih bo izvajal Gradis tozd OGP Ljubljana. Izgradnjo tovarne je za investitorja RO Raduška prevzel Slovenijales tozd Inženiring in tozd Oprema, Gradis pa izvaja gradbena in obrtniška dela ter montažo betonske konstrukcije, projekte in instalacije pa izdeluje Coning iz Varaždina, ki je tudi nadzorni organ investitorja.

Predračunska vrednost gradbenih del je ocenjena na 4,2 milijarde di-

narjev. Dela je potrebno dokončati do konca leta 1988, kar bo zelo težak »zalogaj« za oba Gradisova tozda, ker nastopajo velike težave pri izdelavi projektne dokumentacije, ki nam izvajalcem povzročajo kasneje predvidenega pričetka del pri izdelavi temeljev za montažne objekte.

Gradbišče je bilo zelo hitro organizirano in kot je razvidno iz priloženih fotografij je Gradis z deli pričel zelo zavzeto in resno, zavedajoč se izredno kratkega roka za izvedbo tako velikega obsega del.

Izbrana je bila oblika sodobne organizacije projektnega vodenja tako, da je vodja projekta zadolžen za usklajevanje projektne dokumentacije med naročnikom in projektantom in kordinacijo priprave med matično enoto oziroma vodstvom tozda ter službo in vodstvom gradbišča v Istoku. Računamo, da bomo s tako obliko v teh težkih razmerah vzdržali pritisk povečevanja in upravičili zaupanje naročnika in investitorja.

Štefan Žemva

Tehnični direktor DO Raduša Azem Sadikaj daje zadnja navodila za pričetek zemeljskih del.

Tradicija se nadaljuje

Ljubljanski mostovi – mojstrovine

Starejši ljubljanski mostovi so kar po vrsti svojevrstni kulturni spomeniki. Pestrí so kar se tiče arhitekturne tipologije, originalni so, monumentalni, arhitekturni elementi z lepimi detajli ter dodatki pa upoštevajo humana merila.

Gradis je, kot je znano, v novembru lani predal uporabnikom dva nova zahtevna mostna objekta v Ljubljani: Fužinski most v začetku

Vsak nov pomembnejši objekt v Ljubljani je že med gradnjo, še bolj pa po otvoritvi, podvržen sodbam javnosti kot tudi strokovnim ocenam strokovnjakov. Za oba objekta velja, da je bil že v fazi načrtovanja uporabljen pristop »hočemo nekaj več« kot zgolj tehničnotehnoško rešitev premostitve obeh bregov, ta volja in želja po nekaj več pa je na vse sodelujoče delovala kot izziv in hkrati priložnost, da vsak člen v verigi dokaže svoje znanje, spretost, strokovnost, mojstrstvo.

V zadnjem času je bilo v sredstvih javnega obveščanja objavljenih veliko člankov s povzetki strokovnih ocen mostov kot arhitekturnih dosežkov ter predstavitev arhitekta Petra Gabrijelčiča, ki je za arhitekturno oblikovanje in celostno podobo novega Fužinskega mostu in Fužinske ceste prejel nagrado Prešernovega sklada. Širše manj znano je priznanje novejšega datuma za isti projekt – eno od štirih enakovrednih priznanj na letošnjem 14. Salonu arhitekture v Beogradu.

Z magistrom Petrom Gabrijelčičem, nekdanj asistentom prof. Edvarda Ravnikarja in zdaj docentom,

Fužinski most – Fotoarhiv Gradisa.

predstojnikom VTO Arhitektura na FAGG ljubljanske Univerze Edvard Kardelj, je Gradis navezal stike že pred kakim desetletjem. Našo delovno organizacijo in sposobnosti dobro pozna, strokovno sodelovanje pa se je začelo in razvilo na pobudo strokovnjakov iz mariborskega Biroja za projektiranje pod vodstvom profesorja Vukašina Ačanskega.

V pogovoru pred nekaj dnevi je bil pripravljen obuditi spomin na začetek tega sodelovanja tudi za bralce Gradisovega vestnika, iz pogovora z njim pa smo izluščili nekatere misli.

»Pred leti sem bil osebno povabljen k sodelovanju pri zahtevnejših objektih (prof. Ačanski). Začetno asistiranje se je z utrjevanjem zaupanja razvilo v oblikovanje 'polnokrvne arhitekture'.

Medtem ko je področje komunalne opreme v prvih letih obnove potrebovalo predvsem tehničnotehnoške rešitve številnih problemov, ni pomembno, da je Gradis vztrajal pri širšem, bolj kompleksnem pogledu na urejanje okolja. Z izmenjavo mnenj oziroma strokovnih pogledov je šlo lažje. Ta splet – prepletanje ljubljanske šole arhitekture, katere arhitekti se ne izogibajo raznolikim nalogam, s strokovnim pogledom strokovnjakov biroja za projektiranje – je omogočil uspešno

realizacijo mnogih nalog.

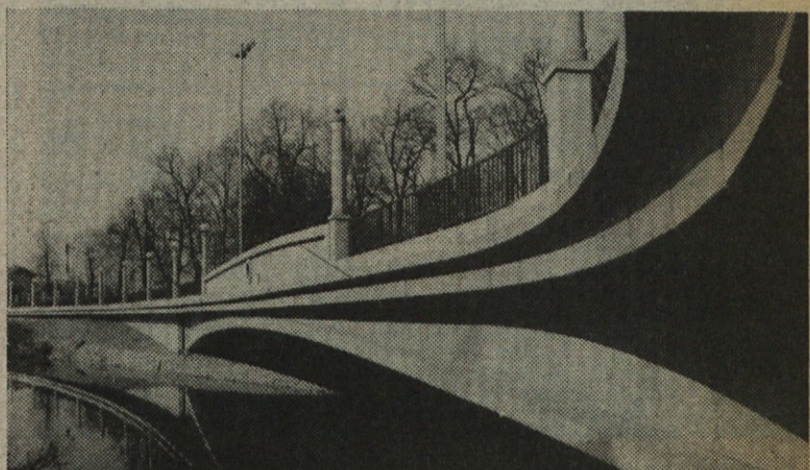
Odnos sodelovanja lahko ocenim kot dobronameren, enakopraven in koristen. Prav slednje se je potrdilo tudi v primeru obeh omenjenih mostov.«

Za most v Fužinah je bila uporabljena znana Gradisova tehnologija prednapetih AB nosilcev. V tehnološkem smislu je bil most ob parku Kodeljevo dosti zahtevnejši in je terjal veliko inovativnosti zaradi znanih urbanističnih izhodišč (diagonalen objekt, križišče ipd.). To je bilo, po mnenju Petra Gabrijelčiča, tudi odločilno v konkurenci med ponudniki izvajalci. »Gradis je uspel ponuditi rešitev, ki je bila izbrana tudi kot izvedbena – izvajalec jo je bil tudi strokovno sposoben uresničiti. Ta objekt vsekakor ima tudi svoje edukativno poslanstvo – projektantje in izvajalci se lahko na njem mnogo naučijo.«

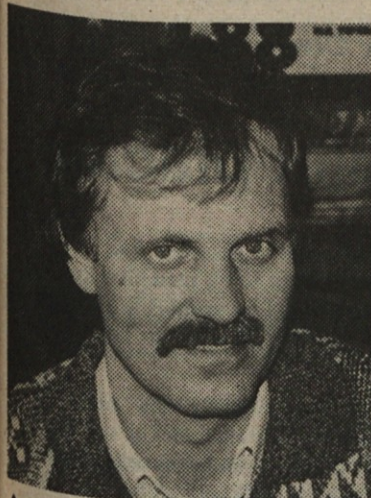
Sam o »svojih« in tudi »naših« obeh mostovih meni tole: »Z njima je bil zastavljen in dosežen nivo, pod katerega v bodoče podobni objekti ne bi smeli pasti. To prenese tudi cena! Ljudje potrjujejo in sprejemajo objekte 'za svoje' ter tudi kot bogatitev okolja.«

Zanimiva je tudi naslednja njegova ugotovitev: »Čas hitrih zaslužkov je mimo – v objekte se vrača duhovnost!«

G. B.

Novi most prek Gruberjevega kanala skozi objekt arhitekta Damjana Galata.

Arhitekt Peter Gabrijelčič: »Naloga je najbolj vznemirljiva na začetku. Ko prejmeš nagrado, si z mislimi že drugje...«

novembra, pred praznikom republike pa še most prek Gruberjevega prekopa na takoimenovani mali vzhodni obvoznici, ki povezuje Poljansko in Litijsko cesto.

30 let Gradisovega vestnika

Aprila jubilejna številka

Naslednja številka našega glasila bo bolj svečana, na boljšem papirju in z barvnimi platnicami, pa tudi vsebinsko bo kar se da bogata, pestra, aktualna in zanimiva. Zato bomo povečali tudi število strani.

To je bil eden izmed sklepov skupne seje odbora za obveščanje GIP Gradis in uredniškega odbora Gradisovega vestnika 2. marca letos. To pa še ni vse.

Aprila, saj je takrat, pred tridesetimi leti izšla prva številka Gradisovega vestnika, bo v avli Delovne skupnosti skupnih služb manjša razstava, ki bo predstavila razvoj našega glasila od leta 1958 do danes, za novinarje dnevnoinformativnih glasil, radia in televizije, bomo pripravili tiskovno konferenco, maja pa bo svečana seja uredniškega odbora Gradisovega vestnika, na kateri bomo podelili najbolj vztrajnim dopisnikom Gradisovega vestnika priznanja za dolgoletno sodelovanje.

Da bi bila jubilejna številka takšna kot si želimo, pozivam vse gradisovce na sodelovanje. Pišite nam o dogajanjih v vaših tozdih, saj je veliko zanimivega. Svoje prispevke pošljite do 5. aprila.

Urednik

Zahteve delavcev

Stavkajoči so se zahtev najbolj temeljito lotili na gradbišču HE Fala, kjer so jih oblikovali devetnajst.

Na gradbišču tretje etape hitre ceste skozi Maribor je šestdeset delavcev podpisalo petico s petimi zahtevami, delavci na Pobrežju pa zahtev niso podali pisno, temveč so se pridružili zahtevam iz Fale, ki so potem postale zahteve vseh stavkajočih.

1. Povečanje osebnih dohodkov proizvodnim delavcem za sto odstotkov.
2. Dodatna dva razreda zaposlenim na gradbišču HE Fala zaradi težkih pogojev dela.
3. Nadure naj se izplačujejo kot nadure, ne pa kot navadne ure, pri katerih delavec dobi le 84 odstotkov vrednosti nadure.
4. Delovni čas gradbišč naj se izenači z delovnim časom uprave – vsi naj bi delali po osem ur, tako pozimi kot poleti.
5. Kriteriji za obračunavanje norm naj se izenačijo na vseh gradbiščih.
6. Stanovanjske razmere v barakah na Pobrežju so kritične, obupno slabe.
7. Javno naj se vsak mesec objavi plačilna lista vseh zaposlenih v tozdu.
8. Odstop Mirka Zemljiča, vodje kadrovske-spološne službe in Slobodana Paripoviča, vodje računovodsko-finančne službe.
9. Ustrezneje naj se uredijo mesečni prevozi delavcev v domač kraj.
10. Takoj je treba odpustiti vse privatnike, ki delajo v tozdu.
11. Odpraviti je treba prevelike razpone v osebnih dohodkih.
12. Zahteva za skupnim sestankom vseh stavkajočih z vodstvom tozda.
13. Bolje je treba nagrajevati dobre delavce, saj se slabi delavci skrivajo za skupinskimi normami.
14. Kaj je z odgovornostjo vodilnih delavcev v tozdu, saj je vse bolj zaskrbljivo čedalje slabši položaj tozda.
15. Zmanjšati je treba število administrativnih delavcev.
16. Dobiček oziroma poračun naj se v bodoče deli samo proizvodnim delavcem.

17. Gradbišča naj se finančno vodijo ločeno, da bi se videlo, katera gradbišča boljše delajo in bi se lahko dodatno nagrajevalo delavce na teh gradbiščih.

18. Zakaj stalno prihaja do napak v izračunu osebnih dohodkov?

19. Zakaj novoletnih daril ne dobijo otroci, ki niso zavarovani po starših zaposlenih v GE Nizke gradnje?

Na skupnem sestanku je bilo dogovorjeno, da se zahteve rešujejo postopoma po redni samoupravni poti, vse razen zahteve o povečanju osebnih dohodkov in poračunu za januar. Po več kot dveurnem pogajanju, so se dogovorili za dvig vrednosti točke za 30 odstotkov (medtem se je za toliko dvignila točka tudi v cellem Gradisu), 10 odstotkov pa bodo izplačali na osnovi pričakovanega dobrega poslovnega uspeha tozda.

Zahtevi delavcev, da je treba narediti poračun za januar, ko so bili osebni dohodki zaradi manjšega števila ur (147 ur) nižji, so ugodili tako, da so 19. februarja izplačali tistim, ki imajo 18 razred in nižjega po 80.000 din, tistim nad 19. razredom, ki so zaslužili manj kot 300.000 din pa 40.000 din. Vsi, ki so zaslužili več kot 300.000 din niso dobili poračuna za januar.

Take zahteve, in še nekatere druge iz zgornjega seznama, so sprte z vsako logiko, so predimenzionirane, nerealne in zato jih ni moč uresničiti. Stavka je pokazala, da je samoupravna zavest med delavci na zelo nizki ravni, saj so zahtevali veliko zvišanje osebnih dohodkov mimo ustvarjenih rezultatov poslovanja. Ob tem se bo moral sindikat zamisliti, zakaj je položaj tak, kot je. Tudi stavkajoči se bodo morali zavedati, da bo treba poiskati mejo med željami in možnostmi. Slednjih pa je vse manj.

V Obratu gradbenih polizdelkov v Ljubljani je bila razprava precej bolj umirjena kot v Mariboru. Toda želje so eno, možnosti pa drugo in obe strani sta dokazovali, da imata bolj prav.

Stavka v Nizkih gradnjah in v Obratu gradbenih polizdelkov

Zahteve po višjih plačah

Po stavki v SCT 8. februarja se je nezadovoljstvo delavcev nad svojim položajem razširilo še v Gradis. V GE Nizke gradnje so ob razdelitvi kuvert v petek, 12. februarja izrazili nezadovoljstvo delavci na gradbišču HE Fala in na gradbišču 3. etape hitre ceste skozi Maribor. Razlog je bil osebni dohodek, ki je bil tudi nominalno nižji kot januarski.

V ponedeljek, 15. februarja delavci niso šli na delo. Zahtevali so sestanek z vodstvom tozda, in to skupen, ne pa po gradbiščih kot je to predlagalo vodstvo. Po uspešnem sestanku v torek so nadaljevali z delom. Dogovorili so se tudi, da bodo ure, izgubljene zaradi stavke, nadomestili.

Podobno so se razpletli dogodki v Obratu gradbenih polizdelkov v Ljubljani.

Istega dne kot v Mariboru so se razjezili nad nizkimi plačami tudi delavci notranjega transporta v OGP. Proti koncu delovnega dne so odšli v poslovno stavbo tozda ter zahtevali in dobili nekaj dodatnih pojasnil o akordnem obračunu. Z odgovori niso bili zadovoljni, zato v ponedeljek niso hoteli delati, češ da so osebni dohodki prenizki. Pridružili so se jim še drugi delavci, odšli so v prostore obratne menze in postaili svoje zahteve.

Ker so odgovori na nekatera vprašanja zahtevali nekaj več časa za pripravo, so se dogovorili za zbor delavcev v sredo, 17. februarja. Po delovnem torcu so se v sredo na zboru dogovorili z vodstvom tozda in predstavniki delovne organizacije za dvig osnove osebnega dohodka za 30 odstotkov, dodatnih 5 odstotkov na osnovo na težke pogoje fizičnim delavcem, izplačilo poračuna, dogovorili so se, da bodo dali zahtevek samoupravni delavski kontroli DO, da naj preveri spoštovanje pravilnika o izplačilu iz materialnih stroškov, dali bodo tudi zahtevek sodišču Združenega dela, da naj preveri zakonitost izplačila terenskega dodatka in plačila kosila. S takim kompromisom so bili delavci zadovoljni in so se vrnili na delo.

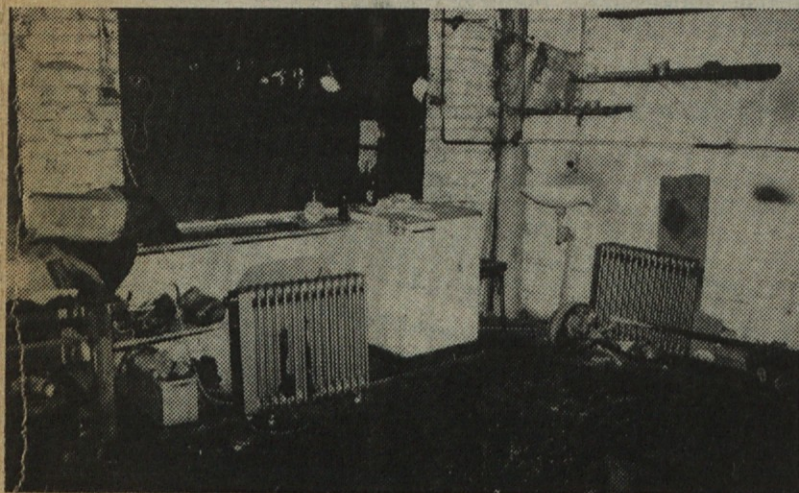
Stavke, ne samo tiste v gradbeništvu, zahtevajo široko in strokovno analizo. Tukaj lahko naredimo le kratek povzetek najpogostejših zahtev stavk v gradbeništvu in dodamo še kakšno misel.

Večina drugih zahtev je bila manj pomembnih in same ne bi povzročile stavke, so pa jih dodali glavnim zahtevam, ko je že bila priložnost, čeprav bi jih lahko reševali tudi drugače in postopoma.

Povsod so zahtevali prekinitve pogodb s kooperanti z argumentom, da jim ti odžirajo delo in zaslužek. Zahtevali so boljše delovne in bivalne pogoje, nekaj dodatnih ugodnosti – kot je več plačanih voženj domov in podobnega.

Pri vseh stavkah so bile zahteve

1. odgovorne delavce tozda, DO in občine,
2. dvig osnovnih osebnih dohodkov za 80 odstotkov,
3. štirikrat letno plačano vožnjo k družini,
4. plačano kosilo,
5. ločitveni ali terenski dodatek,
6. pojasnilo v zvezi z izplačilom dobička na DSSS,
7. represalije proti odgovornim osebam za izgube v tujini in doma.

Delovni pogoji so zelo slabi tudi v bazi Nizkih gradenj na Pobrežju. Dva električna radiatorja segrejeta delavnico pozimi komaj na kakšno stopinjo nad ničlo. Zaradi predvidene selitve se že dolgo ne vlaga v obnovo.

Stavkovna pravila so preobsežna

Stavke in druge oblike prekinitve dela so postale del našega gospodarskega vsakdana, zato so na republiškem sindikatu pripravili nekaj pravil, ki naj bi urejale potek, vodenje in organiziranje stavk.

Predlagana stavkovna pravila so že več kot mesec dni v javni razpravi, bila pa so delno preizkušena tudi v praksi, v nekaj stavkah, ki so bile v tem času, predvsem v gradbenih delovnih organizacijah (SCT, Grosuplje in Gradis).

Pokazalo se je, da so stavkovna pravila preobsežna in strokovno prezahtevna. Preveč se tudi ukvarjajo z organiziranjem in vodenjem stavk, ničesar pa ne povedo o odpravljanju vzrokov, ki so do stavk pripeljali.

Razprava o stavkovnih pravilih traja še ves mesec, nakar bo republiški sindikat pripombe obravnaval in zavzel dokončno stališče do njih.

Zahteve po višjih osebnih dohodkih s stališča dohodka delovnih organizacij niso bile upravičene, ali vsaj ne do takšne mere. Pri upoštevanju že tako nizke življenjske ravni in stalnega padanja realnih osebnih dohodkov pa je lahko razumeti zahteve delavcev. Mnogo časa pa je zahtevalo prepričevanje, da se plače ne morejo povečati za toliko, kot bi delavci to želeli. Težko je bilo tudi odgovarjati, zakaj se po stavki le najde denar za višje osebne dohodke, če ga prej ni bilo.

Kakorkoli že, stavke se bodo nadaljevale, zdaj tu, zdaj tam, upravičeno ali neupravičeno. Morali se bomo navaditi, da postajajo legitimni način izražanja zahtev delavcev, če odpovedo druge poti. Tudi v Gradisu se jim verjetno ne bomo mogli izogniti, poskušamo pa lahko težave reševati sproti, da jih bo čim manj.

C. P. M. M.

V prepolni jedilnici Nizkih gradenj na Pobrežju direktorju tozda Andreju Ježu ni bilo lahko odgovarjati delavcem in jih prepričevati, da vseh njihovih zahtev le ni mogoče uresničiti. Delavci so zahtevali še enkrat večjo plačo, to da se mora zaradi tega za toliko in toliko povečati celotni prihodek in dohodek – kar pa v teh razmerah ni lahko, če že ni nemogoče – to pa ni njihova stvar. Kljub dostikrat razburljivim tonom se je vse skupaj vseeno dobro izteklo.

Problemi naj se rešujejo znotraj OZD

Izvršni odbor Republiškega odbora sindikata delavcev gradbeništva Slovenije je na seji 9. februarja 1988, poleg ostalih pogojev, v katerih se nahaja gradbeništvo Slovenije, obravnaval tudi stavkovna pravila in v zvezi s tem sprejelo nekatera

mnenja in stališča:

1. V zvezi s politiko zaposlovanja v celotni sferi gradbeništva kot dejavnosti dajemo pobudo, da mora biti obseg zaposlovanja usklajen z obsegom načrtovanih investicij.

Z ozirom na zožene materialne možnosti, so namreč kapacitete gradbeništva predimenzionirane. Sindikat ne more pristajati na to, da se ekstenzivno zaposluje, na drugi strani pa se politika preživetja gradi na breme nizkih osebnih dohodkov ter osebnega in družbenega standarda zaposlenih delavcev v gradbeništvu.

2. Gradbeništvo je specifična dejavnost in s sorazmerno svobodnim ritmom dela, zato morajo strokovne službe posvetiti vso pozornost pripravi programov, ki bodo zagotavljali racionalizacijo pri organiziranju in gospodarjenju, za racionalizacijo dela na gradbiščih, ustrezno kvalifikacijsko strukturo zaposlenih glede na dela in naloge, ki jih opravljajo, strokovnost itd, da ne bo slabo vodenje in organizacija ter slabo izkoriščanje delovnega časa imelo kot posledico zmanjšanje dohodka.

3. V kolikor trenutno večji obseg del ali kratki roki izvedbe terja večji angažma, naj se prvenstveno zaposluje obstoječe kapacitete znotraj OZD (med tozdi) in med OZD. Slovensko gradbeništvo naj se racionalnejše obnaša v smislu angažiranja obstoječih kadrovskih in tehnoloških resursov, skupnega organiziranega nastopa in podobno.

4. Pričakujemo in zahtevamo, da poslovodni organi, strokovne službe in samoupravni organi zagotovijo zaposlenim delavcem realne informacije o ekonomski politiki v organizacijah združenega dela, tekoče seznanjajo z doseženimi rezultati gospodarjenja ter realnimi možnostmi politike delitve dohodka in osebnih dohodkov ter s tem zagotavljanje osebnega in družbenega standarda delavcev.

5. Pri reševanju problemov in eventualnih problemov nezadovoljstva pri delavcih pozivamo vodstva, samoupravne organe in družbenopolitične organizacije, še zlasti sindikat, da se dosledno pridružujejo zakonodaje in določil internih aktov. Predvsem je razumeti, da je mesto za reševanje problemov in zahtev delavcev znotraj OZD!

V primeru, ko spornih vprašanj ni mogoče rešiti, naj se ravna po objavljenih stavkovnih pravilih.

upravičene in neupravičene. Mnogo stvari bi se dalo urediti že pred stavko, tako na primer delovne in bivalne pogoje ter mnoge malenkosti, ki so delavce že dalj časa motile.

● Povod in glavni razlog vseh stavk je bil nizek osebni dohodek. Zato je bila povsod prva in najpomembnejša zahteva povečanje osebnega dohodka. Delavci so zahtevali od 50 do 100 odstotkov višje plače – predvsem po načelu: bolje zahtevati več, da se dobi vsaj nekaj. Pri teh zahtevah se je pokazala močna težnja po uravnilovki in egalitarizmu, posamezniki so celo ostro zahtevali, da naj se osebni dohodki ne povečajo vsem za enak odstotek, temveč tistim z nižjimi dohodki bolj.

Barake za delavce Nizkih gradenj na Pobrežju so že tako stare in uničene, da jih niti obnavljati ni več mogoče. Zato že gradijo novo naselje montažnih hiš v Kratki ulici v Mariboru, kamor so že preselili nekaj delavcev.

Stanje obvezuje

Obvladujemo kakovost poslovanja

Čas je, da izpolnim obljubo dano ob objavi ankete o obvladovanju kakovosti v prvi letošnji številki Gradisovega vestnika. Ob analizi odgovorov na anketo bom skušal poiskati tudi odgovor, kakšno je stanje in pripravljenost, da dvignemo nivo kakovosti poslovanja v naši delovni organizaciji. Prav iz tega razloga bom uporabil tudi podatke iz anketnih odgovorov, katere sem zbral na seminarjih oziroma sestankih in direktorski konferenci, ko smo obravnavali temo obvladovanje kakovosti.

Čeprav je odziv na anonimno anketo več kot skromen in razorožuje (vsega osem odgovorov in petnajst z direktorske konference), je v skladu s teoretičnimi pričakovanji o neodzivnosti in nezainteresiranosti ljudi za stvari, ki ne prizadanejo njihovih neposrednih interesov ali koristi. Vendar je človek včasih tako prepričan v svoj prav, da ga niti kruta resničnost ne omaja. Takšna resničnost je odzivnost na anketo, prav pa v tem, da je ideja obvladovanja kakovosti pomembna in v tem trenutku Gradisu še kako potrebna. Mislim, da trditev velja tudi za širšo družbeno skupnost.

Vsakodnevno soočanje z dejstvom, da se nivo kakovosti poslovanja niža, ne moremo opravičevati s stanjem v gospodarstvu in potrebo po hitrem odločanju ter interveniranju na osnovi neproučenih stanj, ki naj bi nastajala kot posledica ukrepanja. Vsesplošno stihijsko in mrzlično iskanje pravih odgovorov brez temeljite presoje pričakovanih posledic, temveč skoraj izključno na osnovi intuicije in hevrističnih spoznanj, (ko pravilnost svoje odločitve »otipamo na vodi«, kot se izražamo v poslovnem žargonu), da bi rešili kar se rešiti da, na daljši rok vodi v prepad. Človek dobi vtis kot da je poslovanje hazard, igra na srečo z negotovim izidom in ne odločanje z rizikom, ki je verjetnost, da bo poznano in pričakovano stanje nastopilo ali se uresničilo. Res je, da smo pojem rizika v naši družbi zanemarili (podobno kot profit – dobiček), vendar to ne spremeni dejstva.

da je v poslovnem odločanju riziko kot stopnja zanesljivosti prisoten. Še več, zaradi vse večje nezainteresiranosti obvladati kakovost poslovanja se negotovost povečuje, in tako razen o podjetniškem riziku vse bolj razmišljamo tudi o riziku obvladljivosti položaja v sferi politike. Takšno stanje pa obvezuje kot obljuba, ki »dela dolg«. Obljube v obliki sklepov, smernic, planskih dokumentov in podobno, s katerimi smo se obvezali, da bomo določene cilje iz poslovne politike s primerno strategijo in taktiko tudi operacionalizirali (uresničili), nas obvezujejo, da si vsi prizadevamo za obvladovanje kakovosti poslovanja in tako za dvig osebnega in družbenega standarda.

Pa se vprašajmo! Obvladujemo kakovost česa in obvezujemo koga? Iz odgovorov tistih, ki so anketo izpolnili in tistih, ki so sodelovali na seminarju lahko povzamemo, da je odgovornost za prevzete obveznosti najbolj problematična in nedefinirana. Posledice takšnega stanja so površnost pri delu, opuščanje delovnih dolžnosti, erozija znanja in vrednosti stroke, nespoštovanje rokov in podjetniških sodil, zapiranje informacij, nepripravljenost na sodelovanje in neupoštevanje idej drugih, splošni nered, nedisciplina in odsotnost skrbnosti ter gospodarnega obnašanja, da naštejemo samo nekaj mnenj. Čeprav je to eden od faktorjev za presojo nivoja obvladovanja kakovosti, nam vendar sugerira (nakazuje) odgovor, da bi kakovost poslovanja mogli izboljšati s povečano odgovornostjo za prevzete obveze, obljube in sklepe. Ker pa je to zgolj ugotovitev stanja oziroma odkritje neke ovire, ki preprečuje izboljšanje stanja, moramo odgovoriti še na vprašanje kako doseči spremembo.

Iz vaših odgovorov lahko razberemo dve smeri za odpravljanje slabosti. Ena poudarja uporabo organizacijskih in formalno normativnih rešitev in druga individualno sankcionirajočih. Po mnenju prvih je odgovornost možno povečati z jasnim definiranjem delovnih mest in razmejitvijo pooblastil, večjim upoštevanjem pridobljene izobrazbe, organiziranim in točnim posredovanjem »pravih« podatkov, večjim poudarkom in

• Če naštetu strnemo in skušamo opredeliti s stališča politike obvladovanja kakovosti, moramo zaključiti, da potrebujemo bolj ZANESLJIVO ODGOVORNOST, takšno, ki bo trajnejša, stabilnejša, bolj zdržljiva, ekonomsko motivirana, osebno zavzeta in krepostna, ekonomična, vredna zaupanja in podobno. Ali z drugimi besedami: želimo si takšno odgovornost posameznika, ki bo učinkovita, ker bo stimulirana po konkretnih merilih in kriterijih in bo zagotavljala dovolj visoko stopnjo verjetnosti, da bodo odločitve, izdelki, storitve, ukrepi, sklepi in podobno zadovoljivo opravili svojo funkcijo v procesu dela in v določenem času.

S tem pa je podan tudi odgovor na vprašanje kako dvigniti nivo kakovosti poslovanja. Ukrep, ki bi omogočil nastop takšnega stanja, mora namreč preseči odpor do nagrajevanja po konkretnih in merljivih rezultatih dela. Tu veliko govorenja ni potrebno. Potreben je le osebni pogum in žrtev vodstvenih delavcev, da se odkrito soočijo s strogo preizkušnjo obvladovanja kakovosti skozi rezultate svojega dela.

upoštevanjem strokovnih mnenj organiziranih služb in enot, koncentriranjem (strukturno) specialističnih znanj in posameznikov, uvajanjem strateškega planiranja in podobno.

Drugi zagovarjajo koncept individualne odgovornosti. Njihovi odgovori pričujejo, da je možno odgovornost povečati in nivo kakovosti poslovanja dvigniti s smotno izbiro oseb za pomembne naloge, primernim, sproščenim medsebojnim (osebnostnim) delovnim kontaktom med vodjem in sodelavci, večjo umirjenostjo dela (ne begati ljudi z vedno novimi nalogami, ki nikomur ne koristijo) in stimuliranjem (motiviranjem) posameznikov (predvsem bolj odgovornih »šefov«) na osnovi sodil, ki izhajajo iz obveznosti in dolžnosti poklica-stroke ali delovnega mesta.

Katera so ta sodila in merila za ocenjevanje je stvar presoje, potreb in primernosti. Vsekakor pa je potrebno osebno zadolžitev za rezultat prilagoditi vplivnosti posameznika na rezultat, strokovni ali profesionalni zadolženosti po prevzeti obveznosti iz delovnega

mesta, specifičnosti pogoja poslovanja, osebnoznaničnostim in lastnostim, stalnosti pojavov, ki jih merimo in podobno. S tem bi objektivizirali in individualizirali odgovornost, razmejili pristojnosti in pooblastila ter sploh razrešili številne dileme vodenja in dela. Omejili bi tudi potrebo po stalnem spreminjanju in prilagajanju predpisov, sporazumov in drugih splošnih aktov strukturnim in formalnim notranjim in zunanjim zahtevam. Selekcija kadrov, naravni izbor najboljšega v vseh ozirih, funkcijah in stanjih bi tako postala sestavni in naravni del nepriljene poslovne politike dvigovanja obvladovanja kakovosti in zagotavljanja rezultatov po vnaprej opredeljenih ciljih oziroma delovnih nalogah.

Ervin A. Schwarzbartl

GRADISOV
VESTNIK

30

L E T

Zahvale

Ob nenadomestljivi izgubi najine drage mame se iskreno zahvaljujeva sindikalni organizaciji Delovne skupnosti skupnih služb in tozda Gradbena operativa Ljubljana za podarjeno cvetje, vsem sodelavcem za izrečeno sožalje in številno spremstvo na njeni zadnji poti.

hčerki Minka Erzar
Fani Gorjan

Ob boleči in prerani izgubi naše drage in dobre mami Vere Rebolj, se najlepše zahvaljujeva OO ZS tozda GE Jesenice ter uslužbenecem za podarjena venca, za izrečeno sožalje in za spremstvo na njeni zadnji poti.

hčerki Mimi Žamva in
Duši Tarman z družinama

Ob izgubi moje mame se sodelavcem iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje, udeležbo na pogrebu, za venec in pomoč.

Florjan Zdravec

2. aprila v Mariboru

Razpis šahovskega turnirja

Šahisti tozda GE Maribor bodo letos organizirali odprto šahovsko prvenstvo Gradisa za posameznike. Turnir bo 2. aprila ob 9. uri v samskem domu na Iztokovi 22 v Mariboru.

Vse informacije dobite pri Maksimilijanu Dularju, na katerega naslovite tudi prijave za sodelovanje. Njegova telefonska številka je 062/27-841.

C. P.

S seminarja v Topolšici

Štipendisti na seminarju

Študij na fakultetah je predvsem delo in to težko delo. Zato, da to delo rodi sadove, da študent pridobi znanje, ki ga bo lahko uporabljal pri reševanju problemov v svojem bodočem poklicu, pa ni dovolj samo trud študenta. Študij bo uspešen le, če bosta sodelovala tudi univerza in gospodarstvo – štipenditor, saj je štipenditor tisti, ki mnogim študentom sploh omogoči študij.

Dolgo časa je bil odnos med štipenditorjem in štipendistom omejen le na mesečno pošiljanje štipendije, obvezno počitniško prakso in nič več. To ni bilo dovolj. Spomenili sta se štipendijska in kadrovska politika, spreminjajo se tudi odnosi delovnih organizacij do štipendistov. Prav gotovo je Gradis eno izmed prvih podjetij, ki je opustilo »mačehovski« odnos do svojih štipendistov.

Bil sem presenečen, ko sem proti koncu februarja dobil sporočilo iz Gradisa, v katerem je pisalo, da me kot svojega štipendista Center za izobraževanje vabi na seminar za tehnični kader v zdravilišče Topolšica. Kljub negotovosti, kako bo vse to izgledalo, sem se odločil, da se seminarja udeležim.

Več štipendistov je dobilo vabilo, odzvala pa sva se le dva. Verjetno je bila temu kriva negotovost in bojazen pred neznanim, saj štipendisti doslej nismo imeli priložnosti srečati se med sabo in z vzdušjem, ki vlada v Gradisu. Škoda, bil je to čudovit seminar. Predavanja so bila dobro in skrbno pripravljena ter tako tudi izpeljana. Seznanila so nas z aktualnim gospodarskim položajem Gradisa in zanimivo strokovno problematiko. Marsikdo se je na tem seminarju naučil veliko novega.

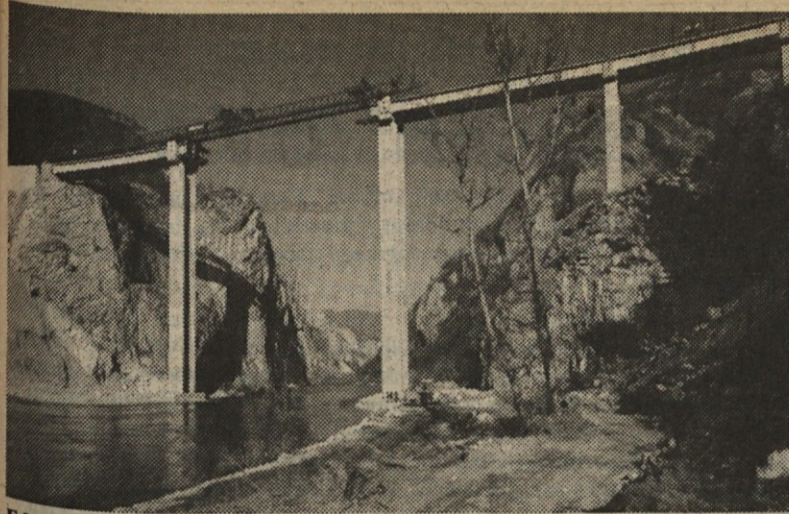
Seminar pa ni potekal zgolj v de-

lovnem vzdušju. Med posameznimi predavanji in na skupni večerji je bilo ogromno priložnosti za prijateljske stike in seveda za potešitev radovednosti v zvezi s tem, kaj študenta čaka, ko bo zapustil šolske klopi. Gradisovci so prišli iz vseh koncev Slovenije, vendar med njimi ni bilo razlik, saj spadajo vsi pod isto streho. Razlik ni bilo tudi v odnosu do naju dveh, do študentov.

Omeniti moram tudi skoraj neverjetno skrb in pozornost tovariša Glažarja in tovariša Strojnjca iz Centra za izobraževanje do vseh udeležencev seminarja, še posebej do naju. Trudila sta se seminar izpeljati brez pomanjkljivosti, da bi se vsak udeleženec dobro počutil in to jima je tudi uspelo.

Veliko novega, informacije iz prve roke, nova poznanstva, novo znanje, in še marsikaj je odlikovalo ta seminar v Topolšici. Vsi smo bili zelo zadovoljni in pripravljeni, da se takšnih seminarjev ponovno udeležimo. Načelo »združiti prijetno s koristnim« je najkrajši in najboljši opis tega kar se je odvijalo v začetku marca v Topolšici. Gradis bo na podobne seminarje in srečanja prav gotovo spet povabil svoje štipendiste. Štipendisti, takšnih priložnosti ne zamudite več!

Milan Kuhta

Eden od Gradisovih lepotcev v Višegradu.

Končana montaža na najdaljšem mostu

Višegrad – brez zastojev

Letošnja mila zima je na večini gradbišč omogočila, da se dela odvijajo brez zastojev. Tako je tudi na gradbišču v Višegradu, kjer montažna dela potekajo nemoteno.

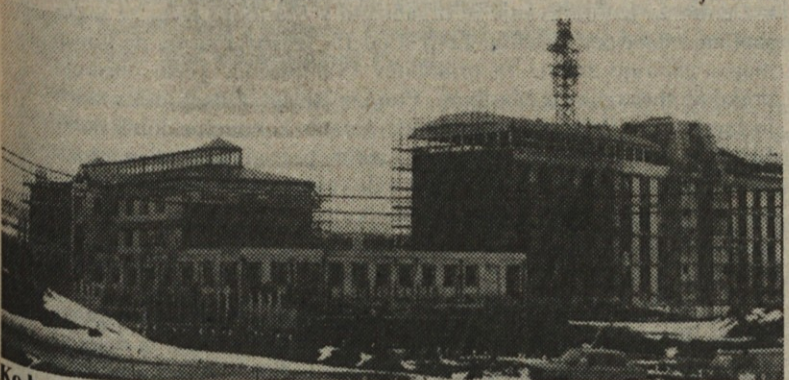
Še največ težav je bilo pri montaži objekta na sotočju Drine in Lima, predvsem na 2. polju tega veličastnega objekta, kjer je bilo potrebno najprej namestiti posebne konzole, na katere so nato začasno položili vse tri nosilce.

Ker je to izredno zanimiva gradbena faza, je bilo organizirano tudi snemanje na video U-matic, tako da

bodo tudi objekti iz Višegrada vključeni v novo video kaseto z naslovom – premostitveni objekti.

Tudi na ostalih objektih v Višegradu dela potekajo brez zastojev in so v terminskem planu pred roki. Več o gradbišču bomo napisali v eni prihodnjih števil.

Matija Krnc

Ko bodo temperature ugodne pa še fasada za novo mariborsko carinarnico.

Gradbena dela gredo počasi h koncu

Carinarnica pod streho

Te dni je na gradbišču blagovno-distribucijskega centra v sklopu katerega je tudi nova mariborska carinarnica, pravo mravljišče.

Na gradbišču dela 350 delavcev, med katerimi je tudi veliko Gradisovih kooperantov. Gradbena dela gredo počasi h koncu, obrtniška pa so sedaj v največjem zamahu. Z deli na gradbišču so pričeli avgusta lani, objekt pa naj bi zaključili letos v začetku julija. Z roki torej ne bo težav, če seveda vreme sedaj ne bo zagodlo. Treba je napraviti še fasado, za kar pa so potrebne nekoliko višje temperature.

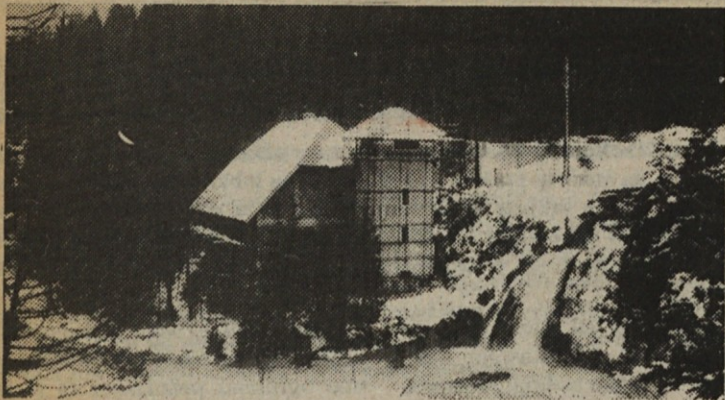
Vzporedno s temi deli potekajo tudi dela na cestnih priključkih, kanalizaciji, parkirnih površinah in podpornem zidu. Kanalizacija je v glavnem končana, skratka dela na izgradnji tega za Maribor potrebne objekta gredo h koncu. Kdaj se bodo cariniki in ostali selili v nove prostore še ni jasno, jasno pa je, da se bo stara carinarnica v Melju morala čim prej umakniti novi hitri cesti.

F. Štromajer

Delovna skupnost skupnih služb

Objava prostih del in nalog

1. V računovodsko inštruktažni službi
– vodja oddelka za obračun osebnih dohodkov in osebnih prejemkov širšega obsega. Pogoji: ekonomist oziroma ekonomski tehnik z nekajletnimi delovnimi izkušnjami.
 2. V Kadrovsko socialni službi
– vzgojitelja v Domu učencev Otona Zupančiča. Pogoji: VI. stopnja zahtevnosti programa pedagoške smeri in 2 leti delovnih izkušenj.
 3. V Tehnični službi
– vodjo tehnične kontrole. Pogoji: VII. stopnja zahtevnosti programa tehnične smeri, vsaj 5 let delovnih izkušenj v gradbeni operativi, strokovni izpit za gradbeno stroko. Poskusno delo traja 3 mesece.
- Gradisovce vabimo, da pošljejo svoje prijave v 8. dneh po objavi na naslov: GIP GRADIS LJUBLJANA, DSSS – Kadrovsko socialna služba, Šmartinska 134 a, Ljubljana.

Mala hidroelektrarna v Kranjski gori je že pod streho.

V bližini Kranjske gore

Adaptacija male HE

Elektrarno ob Pišnici v Kranjski gori so leta 1915 zgradili ruski ujetniki za pogon žičnice čez Vršič, po kateri je avstroogrška vojska preskrbovala Soško fronto na področju Bovca. Po prvi svetovni vojni pa je elektrika iz te male hidroelektrarne razsvetljevala Kranjsko goro.

Elektrarna je medtem dotrajala, pa tudi zaradi številnih električnih strojev v kranjskogorskih gospodinjstvih ni zadoščala več.

Avgusta lani je skupina naših delavcev z Jesenic začela z obnovo te HE. Da bi bolje izkoristili vodno silo Male in Velike Pišnice, je narejen nov dovodni kanal, saj je voda skoraj vedno dovolj, razen ob sušnih in zelo mrzlih zimah.

Obnovitvena dela potekajo po planu.

C. P.

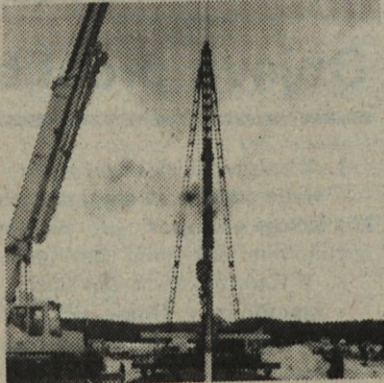
Film o novi Gradisovi tehnologiji

Prva nagrada za »Premagano blato«

Od 22. do 27. februarja je bil v Beogradu 15. mednarodni festival znanstvenega filma, na katerem je bilo prijavljenih 217 filmov iz 23. držav in iz mednarodne agencije Unesco. Po selekciji je bilo izbranih 140 filmov in TV oddaj. Med njimi so bili uvrščeni v spored tudi nekateri filmi produkcije znanstvenih filmov uredništva znanstvenih oddaj TV Ljubljana.

V tej ostri konkurenci je prejel 1. nagrado zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije film z naslovom **Premagano blato**, ki opisuje raziskave in tehnološki podvig gradbenega podjetja Gradis v zvezi z beonskimi koli za temeljenje na nestabilnih tleh. Film pripoveduje o zredno zahtevnih delih s to novo tehnologijo na mostu čez Ljubljano na južni ljubljanski obvoznici in ostalih objektih, ki se gradijo na labo nosilnih tleh. Pri snemanju filma so sodelovali tudi delavci Raziskovalne službe z Raziskovalno enoto.

Nagrado za scenarij je prejel režiser Peter Likar z ljubljanske televizije, film je režiral Miro Pribela. Po končani projekciji v Beogradu bodo večino filmov zavrteli še v 70 jugoslovanskih mestih. Ta nagrada eveda ne predstavlja uspeh samo

Zabijanje pilotov.

za avtorje filma, ampak je velika afirmacija tudi za Gradis, saj film ne vzbuja posebno pozornost med strokovno javnostjo samo v Jugoslaviji, ampak se zanj zanimajo tudi v tujini.

M. G.

6. seja odbora za standard in rekreacijo

V kratkem razpis za letovanja

Glavne točke dnevnega reda 6. seje odbora za standard in rekreacijo so bile analiza poslovanja počitniških domov v preteklem letu, določitev cen in razpis letovanja '88 ter osnutek gospodarskega načrta za počitniške domove v letošnjem letu.

Kot prvo naj zapišemo informacijo o letovanju '88, kot nam je ta trenutek dostopna. V razpisu, ki bo te dni posredovan na tozde na ustaljen način, bo za člane kolektiva cena penzijskih storitev za vse počitniške domove enaka in to 16 tisoč dinarjev. Ta cena velja tudi za ožje družinske člane, za otroke do vključno 10. leta starosti pa bo cena 13 tisoč dinarjev. V pred in posezoni bo na to ceno priznanih 20-odstotkov popusta. Novost bo pridržana pravica, da se v primeru več kot 10-odstotnega povišanja cen za enak odstotek podraži tudi cena penziona.

Tujim gostom naj bi v sezoni penziona zaračunali v Ankaranu 20 tisoč dinarjev, v Poreču 23 in v Biogradu n/m 26 tisoč dinarjev. Podobno kot zgoraj, se utegnejo tudi te cene še spremeniti.

Na seji je bilo ob določanju cen za letošnjo sezono zelo živahno. Izračuni, narejeni ob upoštevanju planirane inflacije in zasedenosti v minuli sezoni so pokazali, da z zneski, ki naj bi jih zaračunali koristnikom, vendarle ne bo mogoče pokriti vseh stroškov. Člani odbora so zavzeli stališče, da naj cena za člane kolektiva pokrije izdelavne stroške, za tuje koristnike naj bo ekonomska, način kako zagotoviti potrebno razliko ter »usodo« doma na Pohorju pa so prepustili v reševanje gospodarsko-finančnim pomočnikom oziroma direktorski konferenci.

Potrjena je bila tudi bilanca poslovanja počitniških domov v lanskem letu ter sprejeti sklepi, na podlagi katerih bodo ustrezne službe lahko začele potrebne postopke v pripravi na sezono.

G. B.

Novice iz »totelega konca«

Center za izobraževanje je organiziral v Mariboru tečaj za usposabljanje delavcev Gradisa. Le-ti si od 15. januarja pa tja do konca marca nabirajo znanje za pridobitev kvalifikacije. Tečaj obiskuje preko 55 slušateljev iz Maribora, Ptuja in Raven. Obsega tako teorijo kot prakso. Po uspešno končanem šolanju si bodo pridobili naziv PU, KV, VK železokravec, tesar ali zidar, pač odvisno od smeri šolanja. Tako bomo v Gradisu pridobili veliko novih profilov, takih pač, ki jih v tem času najbolj primanjkuje.

•••

V tozdu Gradbene enote Maribor že teče javna razprava o evidentiranih možnih kandidatih za organe upravljanja v tozdu in delovni organizaciji. Po kandidacijskem postopku je bila v začetku meseca sklicana temeljna kandidacijska konferenca, na kateri so odkrito razpravljali o kandidatih za posamezne funkcije, saj se v tozdu še kako zavedajo pomembnosti teh komisij in odborov.

•••

Poleg novega vodstva osnovne organizacije sindikata v tozdu GE Maribor, novega predsednika smo že predstavili, so na zadnji programski volilni konferenci izvolili tudi nov sekretariat OO ZK. Za sekretarja so izvolili **Pavla Kosa**, vodjo železokrivskega obrata. V situaciji v kateri se nahaja zveza komunistov, je to nič kaj hvaležna naloga. V eni prihodnjih številkih bomo objavili razgovor z njim.

•••

Koliko Drave je moralo preteči skozi Maribor, da bo mesto končno dobilo svojo funkcionalno avtobusno postajo, ali večnamenski avtobusni terminal, kakor naj bi se vsaj v času gradnje imenovala. Kakorkoli že, delavci Gradbene enote Maribor že počasi končujejo z zemeljskimi deli, pa tudi z betonožo temeljev in že montirajo prve nosilne stebre. Nekaj del opravljajo tudi delavci Stavbarja, predvsem na severnem koncu postaje.

F. Š.

Prvi vzor je domače ognjišče

Ohranite radoživost

Precej pust dan se obeta. Danes bomo zopet dražje plačevali mleko in mlečne izdelke, elektriko, bencin in tako naprej. zveni iz črne tranzistorke škatle. Zelo vzpodbudno, kajne, za že sicer turobno jutro.

Povsod samo tarnanje. Zaskrbljujoči, otopeli pogledi. Topa bolečina v prsih, praznina v duši. Nemoč, nemoč večine ljudstva. Pa toliko pametnih, voljnih ljudi, toliko hotenja in mladih moči. Večno pomankanje denarja že za osnovne stvari, ne le za kakšno potovanje, prijetne počitnice na kakšnem drugem zanimivem koščku planeta, za obisk ugledne operne hiše kje v bližnji Evropi, ali za ogled starih kultur davnih ljudstev.

Ljudje? Ljudje bodo že kako preživeli. Človeški rod se je ohranil še v slabših časih. A prvi, v dušo najgloblje vtisnjen spomin, prvi vzor vsakega življenja je domače ognjišče, bogato ali pa revno.

Marec je tu in z njim obletnica pomembnih dogodkov v zgodovini. Narava se bo napolnila z novimi, mladimi življenjskimi sokovi in na obzorju pomladi čaka že tisoče novih, mladih ljubezni.

Ko so 85-letno Islandčanko vprašali čemu pripisuje čilo in dobro počutje v visoki starosti, je dejala, da je v življenju treba ohraniti radoživost, veselost. Ne preprežano misliti na tegobe in sploh pesimistično gledati na svet.

Ivanka Golob

Med upokojenimi

Ivan Palfi

Oči bodo pogledovale za vsakim kolesarjem, v ušesih pa bodo zvenele njegove besede »Bog i bogme«. Prenekateri gradisovec kar ne bo mogel verjeti: Palfi? Med upokojenimi? Pa saj...

Je že tako. So mejniki v življenju posameznika, nekatera dejstva, življenjske zakonitosti, zaradi katerih se potem njegovo življenje korenito spremeni.

Palfiju je dolžnost, da pride vsako jutro na delo, prenehala z začetkom prejšnjega meseca. Odslej bo — če bo prišel naokrog — vselej dobrodošel gost, s katerim bo vredno obuditi prenekateri spomin in pokramljati o novostih pri reševanju vrste zadev.

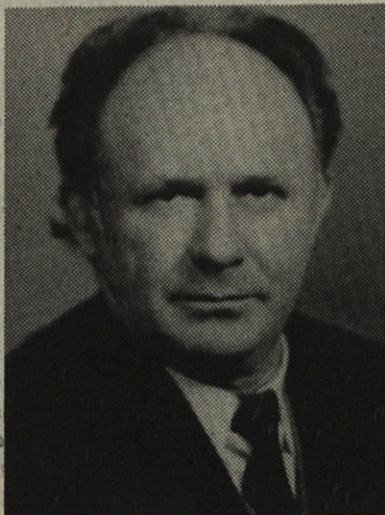
K Gradisu je prišel že leta 1951. leta. Začel je kot delavec, delal je na mnogih ljubljanskih gradbiščih, zraven pa spremljal različne zadolžitve. Od 1954. leta do 1979. leta je bil upravnik naselja v Tomačevem, zadnja leta pa skrbel za mnoga opravila v Upravi delavskih domov.

Kako hitro so minila ta leta. In koliko spominov odnaša s seboj! Njegovo dozorevanje iz dečka v moža ni bilo »mirnodobsko«, njegova medvojna potepanja po svetu tudi ne prostovoljna in še manj prijetna. Nekaj vpliva na njegov odnos do življenja mu je prav gotovo vsadila povojna oficirska šola — sam pa se je vendarle z vsem srcem zapisal Gradisu.

Njegovi sodelavci iz UDD mu želimo, da bi mu zdravje služilo še vrsto let, da bi v miru v krogu svojih najdražjih užival precej bolj brezskrbne dneve in se lahko posvetil stvarjem, ki jih je zaradi obveznosti v službi prelagal v čas, ko bo upokojen. Ta čas je zdaj tu.

Hvala ti in — dobrodošel med nami. Bog i bogme!

Sodelavci

Ivan Palfi

10. kulturno srečanje gradbenikov Slovenije

9. do 13. maja v Kopru

Letošnje jubilejno, 10. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije bo pripravila komisija za kulturo pri ROS gradbeništva v sodelovanju s SGP Stavbenikom iz Kopra. Srečanje bo od 9. do 13. maja v Kopru.

V roku se je prijavilo 23 delovnih organizacij. Prijavljenih je 38 literatov, 46 likovnikov, 16 fotografov ter glasbene skupine, in sicer: pihalni orkester iz Cementarne Anhovo, vokalno-instrumentalni ansambel celjskega Ingrada, devet pevskih zborov in dve folklorne skupini. Prispele so tudi nekaj tapiserij, gobelinov, del iz keramike in iz žganega lesa ter ena skulptura.

Komisije so že pričele z delom. Ocenile bodo umetniško vrednost posameznih del ter jih določile za razstavo ali pa za predstavitev na literarnem večeru.

Tako kot vsa leta doslej, bo organizator tudi letos izdal katalog z objavo vseh sodelujočih.

Gradis bo letos zastopalo šest literatov-pesnikov, dva likovnika, dva fotografa, dve delavki pa bosta razstavili tapiserije.

C. P.

Izgubljena sreča

*Ko v rosnih pomladi
sta srečala se,
nič nista slutila,
kaj iz tega bo še.*

*Je sonce sijalo,
sta srečna bila,
pa ne do jeseni,
sta prej se razšla.*

*In zdaj, ko jesen je
v srcih doma,
sanjata o sreči?
ne, stara sta oba.*

*Kje, draga, ste leta,
le kam ste odšla.
Izgubljena ti sreča
si v srcih doma!*

Cvetka Sukič

Abrahami!

Marec je mesec v katerem imamo v Gradisu največ Abrahamov, kar 17. Ob življenjskem jubileju jim želimo vse najboljše, še na mnoga zdrava leta in prijetno praznovanje.

- Franc Kostanjevec — GE Nizke gradnje Maribor
- Milorad Karaljevič — GE Jesenice
- Stjepan Mamič — GE Nizke gradnje Maribor
- Halil Nuhanović — Kovinski obrati Ljubljana
- Kristina Korošević — GE Ravne na Koroškem
- Nezir Kukavica — Gradbena operativa Ljubljana
- Zdravko Blagojevič — Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- Sveto Sirar — Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- Ljubo Dumuz — GE Celje
- Josip Krobot — GE Maribor
- Jože Baškovič — Strojno prometni obrat Ljubljana
- Nedžib Pazarčević — Gradbena operativa Ljubljana
- Milan Majerič — GE Maribor
- Marija Kajzelj — Biro za projektiranje Ljubljana
- Izidor Krunic — GE Maribor
- Marjan Kirbiš — Strojno prometni obrat Ljubljana
- Husein Kovačević — GE Jesenice

60-letniki

Ker smo v prejšnji številki Gradisovega vestnika začeli objavljati tudi 60-letnike, saj to za vsakogar predstavlja lep življenjski jubilej, jih objavljamo tudi za marec, ko jih bo letoš največ, kar šest:

- Viktor Šauprl — Kovinski obrati Maribor
- Branko Babič — Gradbena operativa Ljubljana
- Hase Čajič — Gradbena operativa Ljubljana
- Jevto Vučanović — GE Jesenice
- Josip Igrec — Gradbena operativa Ljubljana
- Franc Roškar — GE Nizke gradnje Maribor

M. F.

26. zimske športne igre gradbenikov Slovenije

Trikrat prvo mesto za Gradis

V organizaciji Poslovne skupnosti Hidrogea iz Maribora so bile zadnje dni februarja v Kranjski gori že 26. zimske športne igre gradbenih delavcev Slovenije, katerih se je udeležilo skoraj 1400 tekmovalcev iz 62 delovnih organizacij.

Med vsakoletnimi udeleženci je bilo tudi zastopstvo Gradisa, ki je doseglo izredne uspehe. Ne samo med posamezniki, kjer sta zmagala **Alojz Polajnar** v veleslalomu in **Janja Stanovnik** v tekih, smo dosegli nepričakovano zmago kar v vseh ekipnih disciplinah. Tako so bili naši tekači najboljši v sobotnem programu, prav enako pa so se odrezali tudi veleslalomisti v nedeljo. Z dvema ekipnima zmagama v kategorijah tekov in veleslalomu je bilo razumljivo, da bodo Gradisovi športniki prvi tudi v skupnem seštevku.

TEKI

V posameznih kategorijah so bili doseženi naslednji rezultati:

Zenske do 26 let: 1. Veronika Trškan (Gradbinec), 5. Justina Vidmar, 6. Judita Jezeršek, 8. Darja Pavlin; **nad 26 let:** 1. Janja Stanovnik, 2. Jolanda Kacafura, 6. Marjana Lapuh, 9. Zlata Hribar; **nad 34 let:** 1. Irena Vanhnik (Kres), 5. Lojzka Lešnik, 9. Marta Pečnik, 10. Marija Senica, 11. Ljuba Libenšek, **nad 42 let:** 1. Marija Renčalj (Hidrogea), 5. Ruža Kotnik, 7. Jerica Čermelj.

Moški do 26 let: 1. Domine Strupi (Zarja), 17. Peter Vrečič, 24. Marjan Ograjšek, 26. Branko Cigliarič; **nad 26 let:** 1. Rudi Kalander (Hidrogea), 6. Zoran Zavolovšek, 8. Drago Branc, 7. Srečko Perkočič; **nad 34 let:** 1. Jože Strniša (Pionir), 5. Branko Vranič, 13. Andrej Horjak; **nad 42 let:** 1. Franc Naglič (Gradbinec), 9. Alojz Kepic, 12. Janez Majcen; **nad 50 let:** 1. Niko Ro-

žič, (Hidrogea), 6. Anton Oman, 12. Ciril Oblak, 18. Martin Primožič.

VELESLALOM

Zenske do 26 let: 1. Darja Dobrovljč (SCT), 6. Maja Juvančič, 39. Judita Jezeršek; **nad 26 let:** 1. Barbara Romavh (SCT), 3. Zlata Hribar, 10. Barbara Starovasnik, 13. Marjana Lapuh; **nad 34 let:** 1. Zilka Šolmajer (Biro 71), 16. Joži Orel, 20. Alenka Rojnik; **nad 42 let:** 1. Lidija Šušteršič (Geodetski zavod), 9. Joži Kocjančič, 22. Ani Štupar, 26. Jerica Čermelj.

Moški do 26 let: 1. Dejan Podlogar (Beton), 11. Rado Bališ, 23. Edvard Kotnik, 34. Franc Šumnik; **nad 26 let:** 1. Alojz Polajnar, 3. Miran Sluga, 31. Zdenko Konečnik, 32. Niko Rožič; **nad 34 let:** 1. Boris Vodopivec (SCT), 9. Marjan Zupan, 23. Avgust Skrinjer, 35. Zmago Bračun; **nad 42 let:** 1. Ciril Čop (Gradbinec), 6. Alojz Kepic, 26. Jože Zupan; **nad 50 let:** 1. Anton Sluga (Grosuplje), 16. Anton Oman, 20. Karel Veršnak, 23. Marjan Starovasnik.

Ekipno je bil vrstni red po prvem dnevu, ko so bili na sporedu teki naslednji: 1. Gradis, 2. Gradbinec, 3. Hidrogea. V veleslalomu so se ekipe zvrstile stakole: 1. Gradis, 2. SCT, 3. Hidrogea.

Skupni vrstni red 26. zimskih ŠIG:

1. Gradis	415 točk
2. SCT	499 točk
3. Gradbinec	545 točk
4. Hidrogea	559 točk
5. Grosuplje	733 točk
6. Ingrad	742 točk
7. Kograd	771 točk
8. Geodetski Zavod	879 točk
9. Beton	936 točk
10. Salonit	1102 točk

Ob zaključku moramo pohvaliti tudi izredno dobro organizacijo PS Hidrogea, ki je ob uigrani ekipi tehničnega izvajalca SK Jesenice delovala brezhibno in ji je uspelo pripraviti bilten že uro po zaključku vseh tekmovalcev.

Vsekakor je bila spodbudna tudi misel, izrečena na zaključku, da se kljub nastalim težavam v gradbeništvu v prihodnje ponovno srečamo na 27. igrh.

mk

Skupina Gradisovih športnikov z zasluženimi pokali za vsa prva mesta.

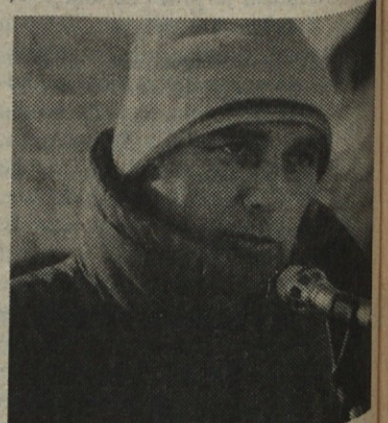
Morda so prav nasveti Alojza Polajnarja prispevali k odličnim rezultatom. Številka 22, Darja Pavlin pred štartom.

Branko Vranič, za malenkost ob kolajno.

Jolanda Kocafura, trema pred štartom.

Predsednik organizacijskega odbora Niko Rožič, Hidrogea Maribor, je pozdravil vse nastopajoče.

Janja Stanovnik je premočno zmagala v svoji kategoriji, prav tako Alojz Polajnar.

Za kulisami letošnjih Gradisovih zimskih športnih iger

O igrah tudi po igrah

Šport je pomembna sestavina našega vsakdanjega življenja, saj krepi zdravje, med ljudmi ustvarja dobre odnose in prijateljstvo. Ravno zato so se naši predhodniki odločili, da bomo v Gradisu gojili športno in športnorekreativno dejavnost. Ker pa se športniki radi pomerijo med seboj, smo začeli organizirati letne in zimske športne igre, katerih se redno udeležuje vsak deseti gradisovec.

Letošnje zimske igre in vse tisto kar se je dogajalo po igrah in se še dogaja v Gradisu pa je podobno dektivki, ki se vrti vsak dan in se bo, tako vse kaže, vrtelo še nekaj časa.

Takoj po podelitvi kolajn v tehkih tekači ugotavljali, da je bronasta kolajna po vsej verjetnosti podeljena po pomoti tekaču, ki ga je na progi prijel krč in so ga vsi navzoči videli, kako je po eni nogi »pritekel« v cilj, ter dejal, da bo verjetno diskvalificiran.

Zabava in veselo vzdušje se je nadaljevalo, nihče ni nič ukrenil, igre so bile končane, začele pa so se druge »igre in igrice«, začela se je druga »zabava«.

Prihajala so pisma in uradne pritožbe, da je treba zadevo urediti in kolajno dodeliti četrtouvrščenemu. Telefoni gor in dol, huda kri in težke besede, šport ni več prijateljstvo, šport ne ustvarja več dobrih odnosov, šport ne krepi več zdravja, temveč nekaterim načenja zdravje in živce.

V uredništvu smo glede na okoliščine po igrah objavili rezultate po svoji vesti glede na zgornje trditve — a kaj hujšega. Po mnenju nekaterih

smo storili nepopravljiv greh, pa tudi poročanje je bilo po mnenju istih nekorektno in je premalo hvalilo organizacijo iger. Vsakodnevni so bili pritiski na uredništvo, zahteve po objavi pritožb, pisem bralcev, pismi organizacijskega odbora in predsednika častnega razsodišča ter pismo predsednika komisije za šport in rekreacijo pri konferenci OO ZS Gradisa.

Na redni seji pred izidom Gradisovega vestnika se je sestal tudi uredniški odbor in z večino glasov (eden proti) sklenil, da v tej številki ne objavljamo teh pisem, obtožb in kritik, dokler ne slišimo tudi mnenje Gradisove komisije za šport in rekreacijo, ki je soorganizator iger.

Pa to ni bilo dovolj. Pritiski so se nadaljevali, in ker je prišla uradna zahteva predsednika organizacijskega odbora, ki sicer ni bila naslovljena na naše uredništvo, nam pa je bila posredovana, smo se v uredništvu, tik pred zdajci, zadnji dan pred izidom, odločili, da namesto križanke objavimo prošnjo za objavo odgovora, stališče organizacijskega odbora XXVII. ZŠI Gradisa in priznanje in zahvalo, ki ga je organizatorjem poslala podpredsednica PO DO Milka Marc Kloboves, dipl. iur.

Za izjemno organizacijo 27. ZIMSKIH ŠPORTNIH IGER - POHORJE 88, vam PO DO GIP Gradis izreka vse priznanje in zahvalo.

Tako vzorno izpeljane zimske športne igre so kamen v mozaiku utrjevanja pripadnosti našemu kolektivu in ugleda DO Gradis.

Tovariški pozdrav!

Podpredsednica PO DO

Milka Marc Kloboves, dipl. iur.

Prodprsednici PO DO Tov.
Milki Marc Kloboves, dipl. iur.

PREDMET

61000 Ljubljana
Smartinska 134

MARIBOR, DNE 3. 3. 1988

Po dogovoru vam v prilogi pošiljam uradno stališče organizacijskega odbora XXVII. ZŠI Gradisa, ki je bilo izoblikovano na zadnjem sestanku tega odbora dne 26. 02. 1988.

Z ozirom na to, kako je potekala razširjena seja uredništva GV dne 03. 03. 1988, sem resno zaskrbljen nad "voljo", da nekateri (predvsem prizadeti) v službi, ki bi morali skrbeti za objektivnost in zakonitost poročanja, hočejo še naprej igrati IGRÉ po IGRAH-

Zato vas prosim, da OSEBNO poskrbite za to, da bo naš odgovor (necenzuriran) objavljen v GV, istočasno pa bi vas prosil še to, da objavite v GV tudi priznanje PO DO GIP Gradis organizatorjem 72. ZŠI- Pohorje 88, ker sem prepričan da je ISKRENO in STVARNO.

Lep pozdrav!

IP „GRADIS“ Ljubljana Direktor TOZD
FRANCO GAČNIK, dipl. gradb. ing.
IZ ODBORA ZA GRADBEVNA EKSTA
MARIBOR n. del. a.

PRILOGA: 2 x

IGRE PO IGRAH

Čeprav je bil, še preden smo uradno sprejeli kandidaturu organizatorja letošnjih zimskih iger, izražen dvom nekaterih posameznikov v to, ali smo sploh sposobni organizirati športne igre, smo to na koncu nesporno dokazali, da temu NI TAKO.

Člani organizacijskega odbora so vložili veliko več dela, kot je bila njihova uradna dolžnost, saj so se zavedali, da morajo kljub težkim (snežnim in finančnim) razmeram izpeljati igre do konca.

Zato nam nikakor ni vseeno, kakšni so odmevi nekaterih posameznikov v kolektivu še tri tedne po končanih igrah. Ti odmevi se namreč nanašajo na pripravo proge (citaj iz Gradisovega vestnika št. 357 TEKMOVALCI, KI SO NASTOPILI V DRUGI POLOVICI ŠTARTNE LISTE, SO NEKAJ VRATIC VOZILI KAR PO TRAVI...) in dvom v uradne rezultate.

Organizacijo tekmovalnega dela iger in pripravo prog smo zaupali Smučarski šoli Branik, ki je zato kvalificirana in v rezultate njihovega dela ne dvomimo.

Ker v predpisanem roku na rezultate ni bilo pritožb, smatramo te rezultate URADNE IN DOKONČNE.

Zato ostro obsojamo samovoljno interpretacijo rezultatov, ki so bili objavljeni v Gradisovem vestniku.

Sicer se pa tudi mi kot udeleženci iger upravičeno sprašujemo o izbiri članov Gradisove ekipe za nastop na letošnjih republiških igrah, saj vsakoljetne zimske in letne športne igre Gradisa veljajo tudi kot izbirne za sestavo Gradisove ekipe, kar pa tokrat ni bilo pravilno. Kljub temu veljajo za uspešen nastop tekmovalcem na ŠIG-u naše čestitke.

Ker se ne mislimo igrati še iger po igrah, smatramo to pojasnilo kot uradno stališče organizatorja XXVII. ZŠI za dokončno.

Organizacijski odbor
XXVII. ZŠI Gradisa

Nagrajenci nagradne križanke

Tudi tokrat smo prejeli veliko vaših rešitev nagradne križanke. Bilo jih je več kot sto.

Križanka ni bila težka, 7. marca pa smo izžrebali naslednje srečne dobitnike:

1. nagrada 5000 din: **Mile Zrnič**, V. Kejžara 32 a, Jesenice
2. nagrada 4000 din: **Srečko Muršec**, GE Nizke gradnje Maribor — gradbišče hitre ceste
3. nagrada 3000 din: **Semir Lulič**, Dom Otona Župančiča, Žibertova 27, Ljubljana
4. nagrada 2000 din: **Milan Grobelnik**, Selo 60, Ravne na Koroškem
5. nagrada 1000 din: **Karl Vršič**, tozd GE Celje

Izvolili novo vodstvo kluba

Letna skupščina KK Gradis

Kegljači Gradisa so še vedno v samem vrhu jugoslovanskega kegljanja, uspešno nastopajo v enotni zvezni kegljaški ligi, kjer so trenutno na četrtem mestu, v svojih vrstah imajo najboljšega posameznika v Sloveniji (Darka Bizjaka), lani so imeli dva stalna državna reprezentanta (Darka Bizjaka in Albina Juvančiča), tudi ženska ekipa se je okrepila in uspešneje nastopa. To so bile osnovne ugotovitve na letni skupščini KK Gradis, ki je bila 19. februarja letos v veliki sejni dvorani DSSS v Ljubljani.

Skupščina je bila istočasno tudi volilna, saj so volili nove organe kluba. Predsednik KK Gradis je Andrej Rogač, podpredsednik poslovnega odbora Gradisa, podpredsednik kluba je Franc Hočevar, direktor Delovne skupnosti kupnih služb Gradisa, člani Izvršnega odbora pa Željko Petovar, Dušan Ježovnik, Žarko Slabe, Miha Fortuna, Albin Juvančič, Dušan Ivačić, Boris Urbanc, Albina Molek in Tone Curk kot tajnik.

V odboru samoupravne kontrole so: Bernarda Smrajc, predsednica ter Jože Grebenc in Dore Zdešar kot člana. Predsednik disciplinske komisije je Janez Ferlinc, članici pa sta Fani Kralj in Dora Klemenčič. Za gospodarja kegljišča sta bila določena Štefan Kuzma in Lado Šiško.

Lani je bila prva moška ekipa Gradisa peta v Jugoslaviji, na zveznem tekmovanju parov je par KK Gradis zasedel drugo mesto, med posamezniki pa 7., 8. in 10. mesto. Za te dosežke so kegljači morali opraviti 120 treningov na kegljišču, v telovadnici ali pa na trimski stezi.

Druga moška ekipa je lani tekmovala v drugi ljubljanski ligi in po odličnem začetku, pristala na šestem mestu. Uspehi drugega mošt-

Namizni tenis

Gradis drugi

V ljubljanski namiznoteniški rekreativni ligi se je začel drugi del tekmovanja, v katerem uspešno nastopajo tudi Gradisove ekipe. Še posebno uspešna je bila prva ekipa v postavi **Primož Grintal, Janez Pogačnik in Matija Krnc**, ki je po prvem delu na drugem mestu za ekipo trenerjev Olimpije, ki nastopajo pod imenom Zvezde.

Vrstni red po prvem delu je: 1. Zvezde 18 točk, 2. Gradis 14 točk, 3. Litostroj 12 točk, 4. Olimpija 10 točk, 5. Partizan Bežigrad 10 točk itd.

Andrej Rogač, predsednik KK Gradis

GRADISOV VESTNIK

GRADISOV VESTNIK je glasilo delovne organizacije GIP GRADIS

Izdaja ga Odbor za informacije: Srečko Friš — predsednik, člani: Ludvik Rudolf, Martin Golnar, Zoran Debelak, Sonja Vrščič in Milan Marčič — tajnik.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin

Člani uredniškega odbora: Aleksander Bojanić, Vinko Damjan, Ivanka Golob, Polona Kežzar, Ludvik Rudolf, Tatjana Savinšek in Franjo Štromajer.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana

Naklada: 9.100 izvodov

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 441-422 int. 232 in 220

37. letni ŠIG

Začetek temovanj 26. marca

Komisija za šport in rekreacijo pri Republiškem odboru sindikata gradbenih delavcev Slovenije je skupno z organizatorji predtekmovanj že razpisala termine za letošnja tekmovanja. Razpored posameznih panog je naslednji:

Panoga	Organizator	Kraj	Datum
šah	Pionir	Novo mesto	26. 3.
namizni tenis	Kograd	Dravograd	9. 4.
streljanje	Konstruktor	Maribor	16. 4.
odbojka	še ni znan	—	23. 4.
kegljanje	Cementarna	Trbovlje	14., 21. 5.
balinanje	še ni znan	—	21. 5.
mali nogomet	Gradbinec	Kranj	28. 5.
tenis	Beton	Trbovlje	28. 5.

Čeprav je interes za sodelovanje še vedno velik, je mnogo manj zanimanja za organizacijo predtekmovanj, še posebno zaradi lanskih slabih izkušenj, tako da še nista znana organizatorja v odbojki in balinanju.

K sreči so se posamezne komisije pri ROS odločile, da se bodo športna, kulturna in proizvodna tekmovanja odvijala na stari način, torej vsaka zase in bo tudi za organiziranje več zanimanja.

S tem zapisom istočasno pozivamo vse športnike Gradisa, da se pripravljajo na bližajoče se športne igre gradincev, da bi tudi na letnih, tako kot smo tudi na minulih, dosegli dobre rezultate. O posameznih tekmovanjih bomo redno poročali.

M. Krnc

va, v katerem v glavnem nastopajo tekmovalci iz vrst Gradisa, so bili bolj skromni.

Kegljačice nastopajo v drugi republiški ligi zahod. Večino ekip sestavljajo neizkušene tekmovalke. Joži Lipar je bila med posameznicami 36. na prvenstvu Slovenije, par Lipar-Kralj pa je zasedel 19. mesto. Računajo, da se bodo v svoji ligi uvrstile na tretje mesto.

Izredno naraščajo stroški. Tako

so v klubu lani porabili 22 milijonov dinarjev za nastope obeh moških in ženske ekipe. Za letos bodo potrebovali okrog 70 milijonov dinarjev. Večino tega denarja združujejo Gradisovi tozdi.

Poleg rednih nastopov v ligi in priložnostnih turnirjih, bodo kegljači Gradisa letos nastopili na prirediteljskih srečanjih z ekipami iz ZN, Nemčije in Češkoslovaške.

C. P.

Četrti poraz Gradisa v zvezni kegljaški ligi

Še vedno četrti

Tekmovanje v enotni kegljaški ligi za kegljače se nadaljuje. Gradis je doživel še en poraz, tokrat z mariborskim Konstruktorjem v gosteh.

Kljub stalnemu vodstvu Gradisa so domačini ob koncu le zbrali dovolj moči in za 12 kegljev premagali naše moštvo.

Rezultati:

- 14. kolo – Tekstina : Gradis 5246 : 5320
- 15. kolo – Konstruktor : Gradis 5412 : 5400
- 16. kolo – EMO Celje : Gradis 5093 : 5331
- 17. kolo – Gradis : Kvarner 5313 : 5240

Prihodnji konec tedna, to je 12. in 13. marca nastopajo naši kegljači pri RABOTNIČKEMU v Skopju, v zadnjih dveh kolih pa gostijo zagrebški ekipi Medveščak in Grmoščico. Na teh srečanjih se bo tudi odločalo o naslovu državnega prvaka in o razvrstitvi štirih najboljših ekip, ki po kvaliteti moči ne odstopajo od ostalih.

Našim kegljačem želimo veliko uspeha v zadnjih treh kolih.

C. P.